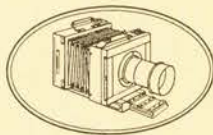

Nr. 103

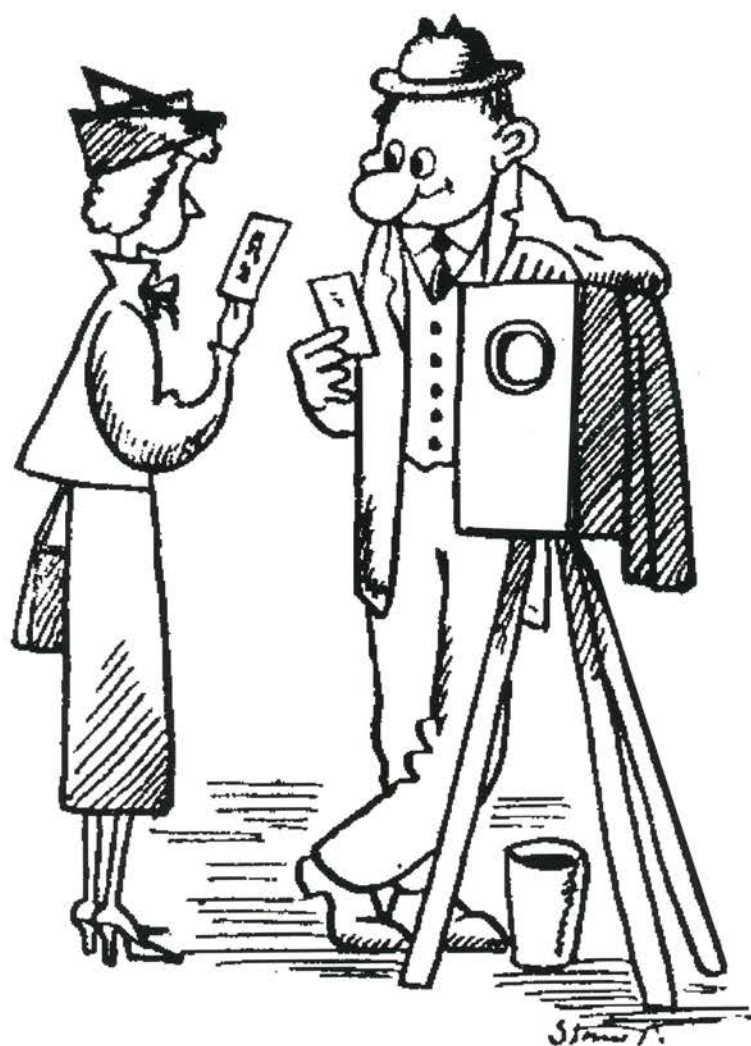

December 2003

K E H L E T

Temanummer 1. del

— Bare jeg var halvt så køn som fotografiet.

— Ja, men det er De jo.

KEHLET

Sigfred Løvstad
&
Flemming Berendt

Temanummer
1. del

Redaktion
Flemming Berendt
2003

Tak for økonomisk støtte

Goecker Prof-Service

Kofi

Fotografica

Inger, John og Henning Løvstad

Jørgen Gregersen

Klaus Lytzhøft

Inger Mohr

Lis Schubert

Kildematerialet er indsamlet af afdøde museumsleder for Danmarks Fotomuseum i Herning, Sigfred Løvstad over en periode på 30 år.
Det dokumentariske materiale er suppleret med interviews af tidligere ansatte, kolleger og nære bekendte.
Det har været nødvendigt for redaktionen, at forkorte, redigere og supplere med nyopdukkede dokumenter.
Afsnittet om den fototekniske udvikling efter 1945 i 2. del er skrevet af Hans Elfelt Bonnesen.
Det samlede materiale beror på Danmarks Fotomuseum i Herning.

Tak til alle som har bidraget med materiale - ikke mindst Reimert Kehlets familie og barnebarnet Torben Kehlet, som har doneret værdifulde dokumenter i form af billedstof m.m.

Indhold 1. del

3

En stjerne fødes.....

9

Kehlet som børnefotoğraf

KATALOGERNE 1923-1953

14

Portrætsamleren

16

Fødselsdagsgaven 1. & 2. udgave

18

Kehlets Livs Album

43

Portrætudstilling på Charlottenborg og i Politikens Hus

45

Den gamle eg ved Eigtved

46

Rundskuedag i Århus

47

Royal fotografering

48

Til Fødselsdagen

49

Børne-Abonnementets 25-års Jubilæum

50

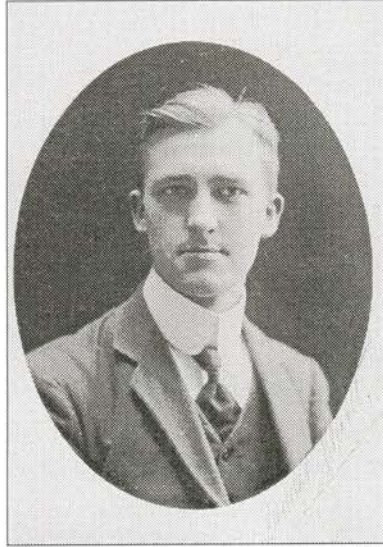
Købmagergade 39

58

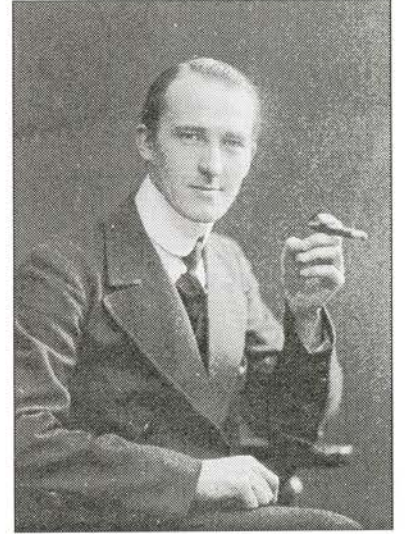
Købmagergade 26

1886.

1912.

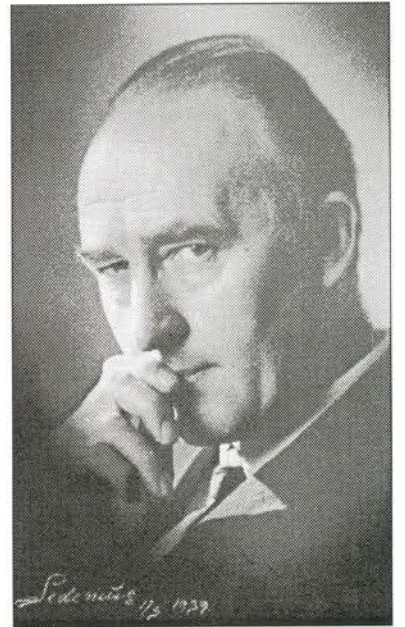
1914.

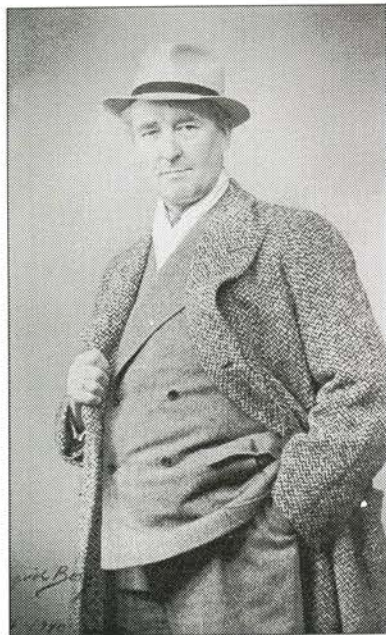
1930.

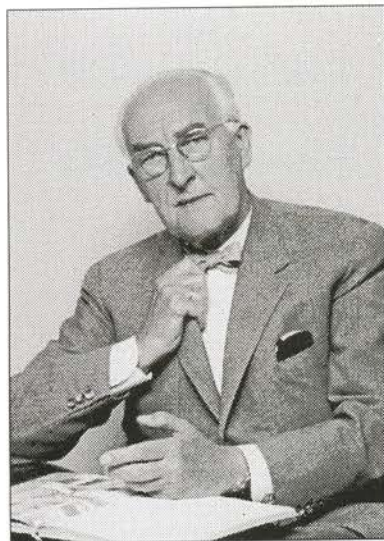
1937.

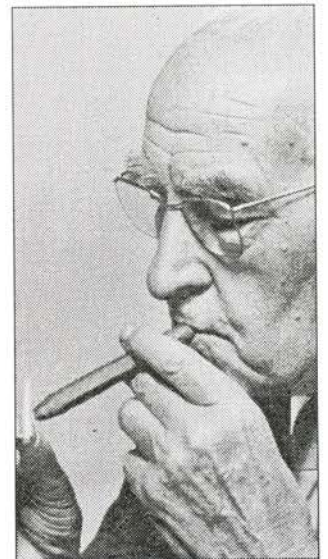
1939.

1940.

1968.

1970.

En stjerne fødes.....

'Jeg ville gerne være forfatter. I stedet kom jeg til at skildre mennesker ikke i ord, men i portrætter, 'bøger', alle kan læse og forstå'.

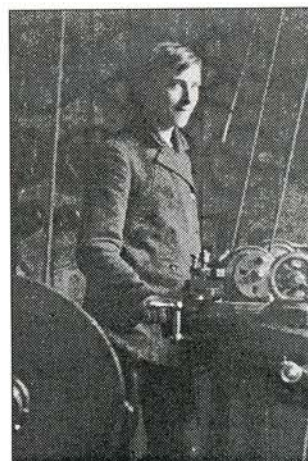
Et næsten upåagtet kapitel i dansk fotohistorie er beretningen om, hvorledes Reimert Kehlet i en menneskealder kunne opbygge en kæde af fotografiske atelierer i København og provinsen – et forretningsimperium der strakte sig over perioden fra ca. 1919 til 1978.

Reimert Kehlet så de muligheder der lå i at 'industrialisere' og billiggøre fotografering for den brede befolkning i hele landet. Fra kolloidumtidens fremkomst havde det været den enkelte fotografmester, som optog og leverede et enormt antal visitkortfotografier – nu var tiden inde til en modernisering. Det begyndte med forretningen Fotomagasin for Amatører og endte med børne- og familiefotografering i den helt store stil, omfattende familiebegivenheder som: fødsel, barnedåb, konfirmation og bryllup, men ikke mindst runde fødselsdage. De tekniske muligheder for at optage og masseproducere fotografierne blev en realitet med opfindelsen af kamerakonstruktør Jens Peter Hansens (Norcka) multikamera i 1933 – som kunne optage et varierende antal billeder på en og samme fotografiske plade. Senere var Reimert Kehlet med til at videreudvikle kameraet. Fra nu af kunne fotografen selv bestemme antal og format. Det var denne enestående mulighed, kombineret med fantasi, overbevisende PR-kampagner og en pågående markedsføring som overbeviste den enkelte kunde om, at det fotografiske billede nu var et must.

Startskuddet var hermed affyret.

Reimert Timotheus Rahe Kehlet blev født den 6. oktober 1885 på Frederiksberg i København. Hans far Julius Carl Otto Kehlet havde traktørstedet Chantant i Allégade. Moderen hed Charlotte Margarith Rahe. Efter endt almindelig skolegang kom han 1899 i lære som kleinsmed hos låse- og pengeskabsfabrikant Carl Seifert i St. Regnegade 8,

hvor han fik sit svendebrev. Den unge mands mål var at blive ingeniør, men det skulle komme til at gå meget anderledes. Bag den håndværksmæssige facade gemte der sig en kunstnerisk sjæl, som kun ventede på at komme til at udfolde sig.

Reimert Kehlet som lærling

I sine læreår var han stærkt optaget af fotograferingens kunst, og med sit første kamera fotograferede han smedesvendenes familier og børn i deres kolonihaver om søndagen. Tidens barske vilkår omkring århundredskiftet gjorde ham imidlertid social bevidst, hvilket kom til udtryk i forbindelse med en socialdemokratisk 1. maj demonstration i Søndermarken for 8 timers arbejdsdagens indførelse, men da Carl Seifert ikke ville give ham fri - gik han alligevel – og blev smidt på porten.

Nu skulle man tro, at dette var en katastrofe, men nej, den pludselige frihed betragtede han som noget positivt. Nu var gode råd dyre, en ny tilværelse måtte etableres.

Den selvbevidste unge Reimert var allerede fra de tidlige ungdomsår grebet af fire ting: En udpræget lyst og kunstnerisk interesse for fotografering og billedkunst. Et forretnings- og organisationstalent,

samt en ubændig trang til at formidle de mange talenter ved hjælp af ord. Han havde jo ganske vist ikke fået nogen fotografisk uddannelse, men netop dette muliggjorde en nytænkning, som han senere fik rig lejlighed til at udvikle.

Jeg bor
i en Sidegade.

Min Husleje
er lille.

Derfor
kan jeg tilbyde mine Kunder
store

Fordele.

REIMERT KEHLET
NIELS HEMMINGSENSGADE 4
og VESTERBROS TORV 51 (tilhøje for Kirken)
2

Fotografisk Magasin

'Alt hvad du ejer skal hver dag igen erobres'.

Få år efter sin uddannelse 1906, 21 år gammel ville han prøve kræfter med sit naturlige handelstalent, støttet af økonomiske midler fra sine forældre og familie lejede han en beskeden kælderbutik i Niels Hemmingsensgade 10, midt i København, hvor der over døren stod: Fotografisk Magasin ved Reimert Kehlet,¹ specielt for amatører.

Fotografisk Magasin blev igennem en årrække opbygget og udvidet takket være en energisk indsats for at knytte den kommende skare af fotoamatører til sig. Næsten fra begyndelsen afholdtes aftenkursus² i kemi- og fotolære. En kreds af kendte og ukendte fotoamatører holdt foredrag, demonstrerede deres erhvervede viden til fælles dygtiggørelse. Kehlet arrangerede fotoekskursioner

¹ Hans far havde foreslået navnet 'Kukkassen' på forretningen.

² Agitation og billetsalg til venner og bekendte blev allerede på dette tidspunkt lanceret med stor forretningsmæssig dygtighed.

og billedudstillinger, altsammen noget der øgede omsætningen i den lille forretning. I oktober 1913 afholdtes et agitationsmøde i Odd-Fellow-Palæets mindre sal, for ca. 700 tilhørere. Kælderbutikken blev efterhånden for lille, og en større butik blev lejet i Vimmelskaftet 43.

Senere flyttede han Fotografisk Magasin tilbage til Niels Hemmingsensgade, denne gang til nr. 4.

Alle disse oplysninger får man i et kombineret vare- og salgskatalog fra 1915. Katalogets 60 sider er skrevet af Kehlet selv, hvor der gøres rede for de forretningsmæssige intentioner:

Efterhånden samlede jeg mig en god, og stadig voksende Kundekreds, men Lokalerne blev for smaa, hvorfor jeg lejede en Butik i Vimmelskaftet, her maatte jeg give 10 Gange mere i Husleje end i Niels Hemmingsensgade, thi vil man bo paa Strøget maa man betale det dyrt. Jeg indsaar dog snart, at jeg med mine billige Priser ikke kunde tjene tilstrækkeligt til at dække Udgifterne, og jeg havde som Udvej kun at forhøje Priserne eller flytte tilbage til en Butik med mindre Driftsomkostninger.

Det var naturligvis klart for enhver, at det var til fordel for kunderne, at forretningen kunne bevare de lave priser. Salgskataloget indeholder bl.a. tilbud på glasplader under navnet 'Tremier', et anagram af navnet Reimert.³ Hans ønske med varekataloget var også, at køberne af de fotografiske materialer måtte få størst mulig glæde af disse. Der blev lagt vægt på den omhyggelige udredning af de mange faldgruber for nybegynderen. I kataloget fornemmer man hans trang til at formulere sig:

Den første Betingelse for at opnaa et godt Resultat er at benytte gode Varer, da et godt Materiale er det halve Arbejde, og jeg beder mine Læsere være forvisset om, at de Varer, som jeg anbefaler i denne Vejledning, er gode, da jeg ikke har taget noget Hensyn til Fortjenesten paa de forskellige Kvaliteter. Det gælder for mig kun, at mine Kunder opnaar større og større Færdighed, saaledes at de bevarer Interessen for Fotografien, og ved deres Dygtighed reklamerer for min Forretning og mine Varer. Som Følge deraf anbefaler jeg altid de Kvaliteter, der er mest hensigtsmæssige, og ikke de allerbilligste eller de alledyreste. Derfor har jeg Side om Side med prima Kvaliteter anbefalet

³ Fra 1912-14 forhandlede Kehlet Mimosa glasplader under navnet. Bendix Kehlet, Rosengade 30, Århus.

Fra 1915-24 blev Mimosa forhandlet af Carl A. Nielsen, St. Torv 5, Århus.

billigere Ting, der ofte - for en Begynder - er ligesaa gode som de dyrere, da disses Fordele ofte er af en saadan Beskaffenhed, at en Begynder ikke vil kunne udnytte disse Fordele helt. Der føjes til:

Den næste Betingelse for en Amatørfotograf er Orden og Nøjagtighed, uden disse to Begreber bliver man aldrig en dygtig Fotograf. Man maa f. Eks. holde de forskellige Kemikalier fra hinanden, saaledes at disse ikke kommer i Berøring med hinanden, og maa ikke benytte samme Skaal til forskellige Processer. Under Arbejdet maa man paa det nøjagtigste paase, at Væskerne ikke sammenblandes, thi dersom f. Eks. kun nogle faa Draaber Fikservand drypper i Fremkalderen, da vil Fremkalderen og de Plader eller Films, der maatte være deri, øjeblikkelig være ødelagte.

Med næsten faderlig omsorg blev nybegynderen belært om, hvad der måtte iagttages for at opnå det bedst mulige resultat. Herefter gik vejledningen over til en nøje beskrivelse af hele arbejdsgangen. På den tid var amatørfotografen en der forventedes selv at gå i gang med hele processen: Fra ilægning af glasplader i kassetterne - fremkaldelse af plader og film, senere kopiering evt. forstørrelse og færdiggørelse af fotografierne ved tørring på højglanspolerede plader.

Også indretning af et mørkekammer gav han omfattende råd og anvisning på. Man erindres om, at alle sprækker skulle tætnes, så lyset ikke trængte ind. Isenkrammeren havde nogle gode lister til formålet - selv om de egentlig er beregnet til at hindre træk. Man måtte jo nødvendigvis også have et kamera - der manglede heller ikke gode råd i forbindelse med dets anskaffelse:

De Kameraer jeg anbefaler her i min Vejledning, har jeg gennemprøvet, og efter megen Søgen udtaget af de forskellige Sorter, der eksisterer. Jeg har gjort mit Valg saaledes, at alt i Kameraet passer til hinanden, at ikke mine Kunder skal faa et Kamera med f. Eks. et langsomt virkende Objektiv, og med kostbar hurtigvirkende Lukker, som han aldrig vil faa brug for, da man nemlig med det mindre gode Objektiv ikke kan optage Billeder paa den korte Tid, som Lukkeren er indrettet paa.

Eller omvendt et hurtigt Objektiv og en langsom Lukker, da man aldrig vil faa brug for Objektivets store Lysstyrke, grundet paa Lukkerens Middelmaadighed. Alt i Kameraet maa passe til hinanden, og det gør det i mine Apparater.

'Gør det Selv'

I et afsnit gives der gode råd og kyndig vejledning. Det hedder i indledningen:

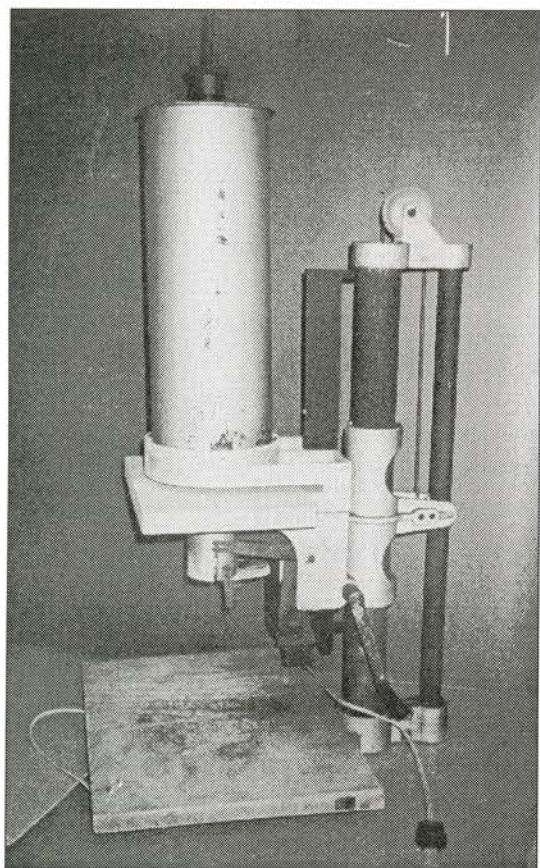
Amatørfotograferne rekrutteres jo i Reglen fra de mere intelligente Samfundslag, idet der kræves en vis Norm af Intelligens for at kunne forstaa Fotograferingen og til at have Interesse for Naturens Skønhed og fæste disse Skønhedsindtryk paa Pladen. Videre tilføjede han: Det skal være mig en Glæde, om jeg ved denne Vejledning kunne anspore flere til at tage fat paa Amatørfotografiens interessante og smukke Sport, som i høj Grad skærper Iagttagelsesevnen, og ved at udvikle sine Udøveres Skønhedssans skaffer os en stor Nydelse udover det rent daglige - Mad og Drikke.

Jo, dér måtte amatørerne handle - hvem ville ikke gerne kunne regnes blandt de intelligente! I et afsnit finder man denne pudsige anbefaling:

Har De et Rum, som De kun af og til kan benytte som Mørkekammer, f. Eks. et Pulterkammer eller W.C. saa lav Dem et Skod, som De kan sætte for Vinduet, men lav det saa det kan skydes i et Par False, da disse forhindrer Lyset i at trænge ind der, hvor Skod og Karm gaar sammen, men har De intet Værelse De kan indrette Dem i, saa er De henvist til at skifte Plader om Aftenen i Deres eget Værelse, hvor De ved at trække Rullegardinet ned og ved eventuelt at ophænge et Tæppe, som hindrer Maanen eller Gaslygterne i at skinne ind. De kan ogsaa, om De foretrækker det, krybe ind i et Klædeskab og lade en Anden dække det til med et Tæppe, for saa krumbøjjet at udføre den fotografiske Proces. Dette fraraades dog korpulente Personer, da det til Tider kan være ret vanskeligt at komme ud igen, og for i øvrigt er Bunden i vore Klædeskabe ikke altid lige solide.

Det er interessant at lægge mærke til, at Kehlet ikke førte de gængse mærkevarer. Det var anonyme indkøbte kameraer forsynet med Kehlets eget navn. Brugen af disse apparater fik nybegynderen også grundig besked om:

Efter at have skruet Kameraet paa Stativ, stiller man det saaledes op, at Kameraet staar lige. Man giver Agt paa, at alle Skruerne paa Stativet er skruet fast, saa det staar støt - derefter dækker man Hoved og Kamera med et sort Klæde og efter at have aabnet for Objektivet, ser man Billedet paa Visirskiven, men omvendt - alt staar paa Hovedet. Er Billedet nu

Smedelærling Reimerts hjemmebyggede forstørrelsesapparat.
Samling: Fotohistorisk Museum, Nykøbing F.

En kamerapresentation

Kehlet havde forenklet sin lagerføring af kameraer til 7 forskellige.

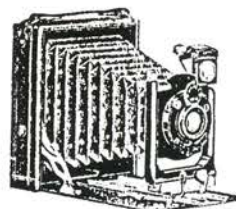
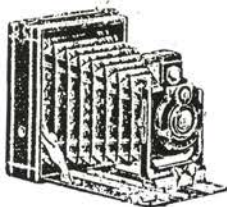
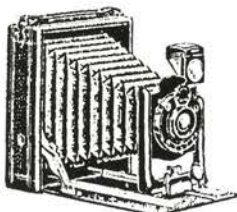
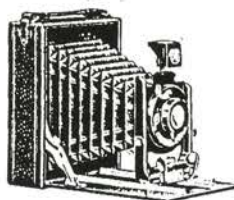
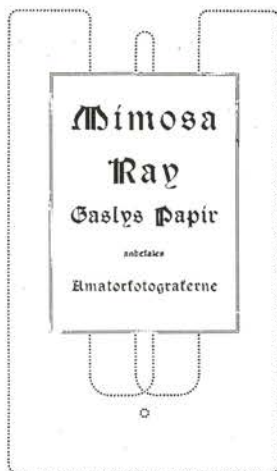
Man fik klar besked om de enkelte kameraers fortræffeligheder:

Kehlet Kamera Nr. 1 til 12 Kr.

Dette Kamera er det billigste Klappkamera jeg fører. Linsen er god og kan tage skarpe Billeder, men Udstyret er jo spinkelt og derfor kan jeg ikke give de i min Forretnings sædvanlige 12 Maaneders Garanti.

Kehlet Kamera Nr. 2 til 22 Kr.

Er solidt og godt, paa dette Kamera giver jeg 12 Maaneders Garanti. Linsen er skarp, men ikke særlig lysstærk (F.11) man kan dog nemt fotografere Øjeblikbilleder med Kameraet i Solskin, hvorimod man maa tage paa Tid i Skygge. Vil man have en bedre Linse, der er mere lysstærk, maa man vælge.

UNGER & HOFFMANN'S

AMATØRFOTOGRAFERNE

Kehlet Kamera Nr.3 til 32 Kr.

Det bedste enkelt Udtrækskamera man har, med en fortræffelig Linse (F.8) praktisk Lukker, solidt bygget, stærkt og sikkert. Dette Kamera har min varmeste Anbefaling.

Kehlet Kamera Nr. 4 til 41 Kr.

Dette Kamera har en endnu mere lysstærk Linse (F.7,7) end Nr. 3, og er dertil meget nemt at indstille skarpt, grundet paa en usædvanlig praktisk Skyder paa Siden af Apparaten. Kameraet er forsynet med de nyeste og mest praktiske Forbedringer, som gør Amatørfotografens Optagelse let og enkel, af hvilken Grund det er det Kamera der er nemmest at fotografere med.

Kehlet Kamera Nr. 5 til 55 Kr.

Kameraet er forsynet med Dobbelt Bundudtræk. Læderbetræk. Sort emaljeret Aluminiums-Løbebrædt. Ekstra stærk Læderbælg. Selvindstilling paa Uendelig. Stabilt Tandrev. Ekstra fin Linse F. 7,7. Variolukker 1/25, 1/50, 1/100 Sek. Traadudløser. 3 Metalkassetter i Etui. Stor Søger. Kameraet er fuldt moderne udstyret dog uden unødvendige fotografiske Snurrepiberier, der kun fordyrer. Leveres ogsaa med Ibso Lukker 1 Sek. - 1/100 Sek. med 10 Kr. Tillæg i Prisen.

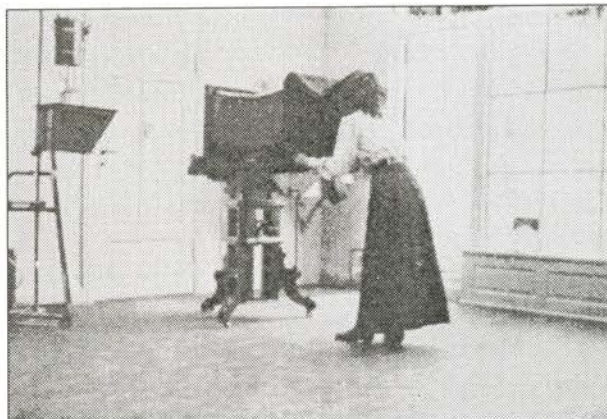
REIMERT
KEHLET

NIELS HEMMINGSENSGADE 4
KØBENHAVN

Disse billeder er hentet fra Kehlets salgskatalog 1915, og viser den allerede dengang ret omfattende forretning i Niels Hemmingsensgade.

Kehlet med sit personale ca. 1918.

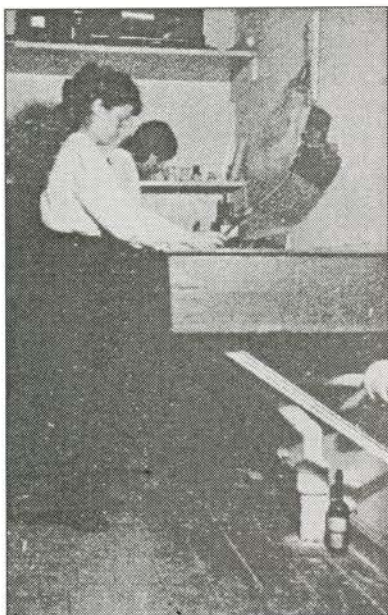
De følgende optagelser er fra 1912.

Billederne sættes på emailplader.

Kopiering i trærammer.

Afsvækning og forstærkning.

Tørkammer for billeder, plader og film.

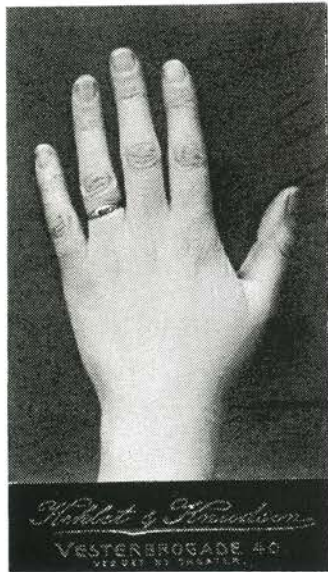
for stort, gaar man længere tilbage, er det for lille gaar man nærmere. Man stiller da frem og tilbage paa den forskydelige Del af Kameraet, indtil Billedet staar skarpt og tydeligt, - derefter lukker man for Objektivet, trækker Visirskiven op, sætter Kassetten i, trækker Kassetelaaget op og eksponerer (d.v.s. belyser Pladen). Benyt min Belysnings-Tablet.

Da der hører en Del Øvelse til at stille skarpt, gør man rigtigst i at øve sig deri,

F Eks. ved at hænge en Avis op paa en Væg med Hovedet nedefter og saa indstille paa denne Avis, til man klart og tydeligt kan læse Bladets Navn paa Visirskiven. Man indstiller altid med største Blænder, senere kan man jo benytte en mindre.

Fotograf Kehlet

Kehlet havde imidlertid også trang til at udfolde sit fotografiske talent hvilket næppe kunne lade sig gøre i den lille kælderbutik - derfor 'spillede' han tilsyneladende på to heste, idet han i 1910 gik i kompagniskab med en kvindelig fotograf, Erika Knudsen, og etablerede fotoatelieret Kehlet & Knudsen på Vesterbrogade 40, ved Det ny Teater's passage,⁴ et samarbejde der varede frem til 1917,⁵ hvor han overtog Wilhelmina Hermansens atelier på 3. sal i ejendommen Amagertorv 17, og etablerede eget selvstændigt atelier.

Visitkort Kehlet & Knudsen.

Amagertorv 17.

Indretningen var meget enkel, men vidnede om kunstnerisk sans og sikker smag. De afskårne blomsterbuketter, klassiske antikke effekter og et venligt lyst lokale fik kunderne til at føle sig hjemme. Der var blot ét problem: hvorledes får man publikum til at opsøge det ydmyge og beskedne atelier på en 3. sal. I husets smalle facade var der en dør, hvor der på sprodsen mellem de to ruder blev malet Kehlets navn, udført i opretstående kinesisk skrift. Fikst og elegant.

Initiativet fejlede ikke noget - for at få gang i atelieret indrykkedes en annonce i Berlingske Tidende, hvor han inviterede skuespillere, og andre kendte personer, til at blive fotograferet gratis mod at billederne blev solgt som postkort. En dag dukkede to ikke helt ukendte skuespillerne op for at blive fotograferet, det var Poul Reumert og Holger Reenberg⁶. Poul Reumert kom ofte igen efter teatertid og blev fotograferet i sit teaterkostume. De mange besøg resulterede i et livslangt venskab.

Idéen var måske slet ikke så tosset endda? Den unge håbefulde fotograf samlede desuden en lille kreds af tidens kunstnere omkring sig, bl.a. skuespilleren Karl Gandrup, tegneren Sven Brasch og karikaturtegneren Robert Storm Petersen. Sammen stiftede de herrer en klub for folk med underbid - her var Poul Reumert jo selvskreven. Man diskuterede hvem der i øvrigt kunne komme i betragtning: Storm P., foreslog Nathalie, senere fru Adam Poulsen, men Kehlet gjorde imidlertid opmærksom på, at fruén havde overbid - skidt med det, svarede Storm P., vi vender bare billedet på hovedet.

Teateroptagelse.

⁴ Her var kunderne skuespillere og omrejsende artister fra Tivoli og Cirkusbygningen.

⁵ I 1911 reklamerede man i en kort periode under navnet 'Kehlet & Knudsens Simi Gravure'.

⁶ Skuespilleren Jørgen Reenberg's far.

En spirende karriere

Der findes næppe en god skildring uden en kvinde er involveret, Reimert Kehlet var ingen udtagelse. Han har heldigvis selv fortalt historien om, hvorledes det lykkedes ham at træffe sin senere hustru Xenia: *En lørdag aften købte jeg helt udsprungne blomster til en billig penge og tog dem med hen til Vinterpaladset hvor Xenia optrådte som revyprimadonna. Hende tabte jeg mit hjerte til. Videre fortæller Kehlet: Xenia og jeg spiste sammen efter teatertid på de bedste restauranter, mens min gæld voksede. Jeg elskede at sidde alene på Industricafeen søndag aften, når mine kreditorer gav mig fred, og så bestilte jeg middagen, en halv flaske bourgogne, og røg til sidst en fin cigar. Når jeg sad og fulgte den duftende røg tænkte jeg, hvor dejligt det ville blive, når jeg engang selv ville være i stand til at betale med egne penge.⁷ Ugens andre aftener tilbragte jeg som sagt hos Xenia, indtil ballonen revnede, og jeg måtte skrive for min udkårne, at jeg ikke var nogen 'fars søn', men bare en fattig fotograf med 20.000 kroners gæld.*

På vej til brylluppet.

⁷ Xenia indvesterede 3.000 kroner i det første atelier, yderligere 10.000 kr. lånte han af en ven.

Den 10. November 1918 ringede bryllupsklokkerne og Reimert Kehlet giftede sig med skuespillerinden Xenia Olivia Lundstedt, med hvem han fik datteren Solveig.⁸

Kehlet som børnefotograf

Reimert Kehlet var nu nået til et punkt, hvor han kunne lancere sin helt egen fotografiske stil og teknik. Der blev først og fremmest satset på børnefotografering. Firmaets senere udvikling viste med al tydelighed, at han vidste, hvad han gjorde. Ifølge tidens journalister frigjorde han 'ofret' foran kameraet på en sådan måde, at billederne fik liv og naturlighed.

Dette var noget ganske nyt som vakte ugepressens bevågenhed. Kehlet's børnebilleder optrådte gang på gang i ugebladet Vore Damer i årene 1918-19, med flere siders interview af journalist Viggo Schiørring under overskriften: *Fotograf Kehlet er kommet paa Mode*. Her blev han i 1918 bl.a. spurgt om hemmeligheden bag succesen som børnefotograf:

Ja, saa snart det drejer sig om Børnefotografering, har jeg dukken "Lazarus" - en skattet Medarbejder! Børnene holder af ham, thi hans Tøj er forrevet, hans Ansigt massakreret af det meget Slid. Og saa er han forkølet!

Han nyser Ah-tchi!, og Børnene morer sig saa godt, at næste Gang jeg siger Ah--- sidder de stille, yderst begejstrede og venter paa, at jeg skal sige Ah-tchi!. I Mellemtiden trykker jeg paa Bolden.

Reimert Kehlets grundlæggende teori var denne: *Bortgiv aldrig et daarligt eller sjusket udført Fotografi af Dem selv, thi ofte bliver et saadant Billede lagt til Grund for Bedømmelsen af et Menneskes Evne og Personlighed. Den første Betingelse for at kunne levere et virkeligt godt Billede er jo, at Fotografen formaar at se alt det gode (eventuelt det smukke) ved Menneskene.*

⁸ Solveig Kehlet fik som 21-årig en søn Torben, og giftede hun sig med Mogens Rosenfeldt, som blev ansat i firmaet. Ægteskabet varede kun kort, hvorefter Rosenfeldt med sin nye hustru drog til Sydafrika, hvor de oprettede (30!) Stella Nova forretninger. R. Kehlet leverede kameraerne, men ellers var der ingen forretningsmæssige forbindelser. Torben kom som 16-årig i fotograflære i hovedforretningen og tog navnet Kehlet. Torben Kehlet blev firmaets arvtager.

Xenia med Antropomofus.

I et andet ugeblad Hver 8. Dag fra 1920 stilles spørgsmålet *Hvordan fotograferer man børn?*

Kehlet svarede:

Hvordan fotograferer man Børn? Ser man paa tidligere Tidens Børnebilleder, saa staar disse Børn næsten alle som een med et stift intetsigende Blik og ser paa Fotografen, eller de smiler krampagtigt, fordi Far eller Mor har kommanderet dem til det. Men der er intet, som giver en Antydning af Barnets Karakter og Væsen. Det har først den moderne Fotografikunst forstaaet at indfange.

I endnu et avis-klip får man noget at vide om den fotografiske børnepsykolog. Vi dumper lige ind til seancen, Kehlet er i gang med at fotografere et barn, der ikke er alt for tryk ved situationen. Forældrenes løfter om belønning har ikke gjort ham mindre rolig. Han tænker, det må være noget stygt, når der stilles en gave i udsigt. Og nu sidder han i det store atelier, foran kameraets linse og skal foreviges. Den tekniske medarbejder indstiller apparatet, Kehlet putter bolden, der påvirker udløseren, i sin kittellomme. Den lange slange gør det muligt for ham at bevæge sig frit rundt. teksten lyder:

Nu begynder det vanskelige Værk, at forvandle den lille stive Statue til en naturlig og fri lille Dreng, der uhemmet af de fremmede Omgivelser lader sit bevægelige Ansigt afspejle Sindets Rørelser. En Række Historier og gode Vittigheder vinder kun kølig Interesse. Drengen hører kun til med et halvt Øre; for han er stadig optaget af Tanken om, at noget ubehageligt vil ske. Men saa dukker en ny Person op paa Scenen. Det er en besynderlig Dukke, der betjenes af Hr. Kehlets ene Haand. Den bærer en rød Tophue over et gammelklogt Ansigt med en

ubeskribelig Kartoffelnæse, og den fører sig med gnaven Værdighed.

Personen hedder Antropomofus, samt at den har den Særhed, at den ikke kan fordrage visse Børn. Andre synes den derimod godt om, og den viser i saa Fald sin Sympati ved at nikke venligt. Drengen læner sig frem, spændt, stirrende, kun optaget af det ene: om han vil blive vraget af denne betydningsfulde Person eller ej. Fotografen trykker paa Bolden. (Det var den første Plade, og Medhjælperen ved Kameraet skifter lynhurtigt om til den næste). I det samme bøjer Antropomofus Hovedet i et nedladende Nik, Drengen aander op. Man kan ligefrem se det Lettelsens Suk der baner sig Vej over de bløde Læber. (Det var den anden Plade). Men det synes som om Antropomofus har fundet en af Verdens Udvalgte. Minsandten om den gnavne Herre ikke lægger Hovedet paa siden og frembringer en hel Række venlige Smaanik. Drengen retter sig paa Stolen. Det er øjensynligt at han føler sig ved denne Udmærkelse, og der er et Udtryk af Overlegenhed i hans Blik. (Det var den tredje Plade).

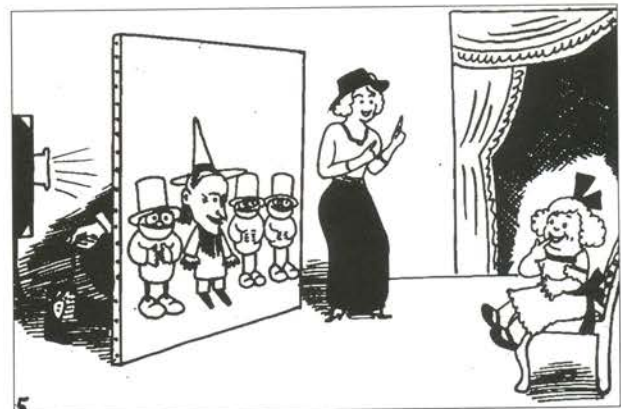
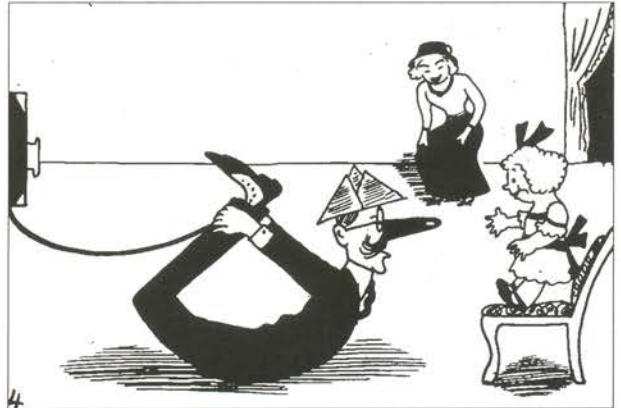
Til alles Overraskelse begynder Antropomofus nu at kysse paa Fingeren til den lille Dreng. Hr. Kehlet har aldrig set noget lignende, det har han virkelig ikke. Og Drengen lader ikke vente paa sig, da han bliver opfordret til at kysse paa Fingeren til Gengæld. (Det var den fjerde Plade - og flere følger efter i hastig Rækkefølge.) For Antropomofus har helt lagt Værdigheden paa Hylden. I et upaaagtet Øjeblik nærmer han endog en Finger til sin Næse. Dét havde Drengen saa sandelig ikke ventet i disse højtidelige Omgivelser. Hans Øjne bliver først runde af Forbavselse, saa klemmes de sammen til smaa Ridser i et vennets Smil: han er sammen med en Ligemand! Men da Hr. Kehlet opdager, at Antropomofus piller sig i Næsen bag hans Ryg, finder han dog det gaar over Stregen. Han giver den før saa værdige Person et Rap over Fingrene. Drengen brøler af Henrykkelse.

Således fik Kehlet en stribe fine optagelser.

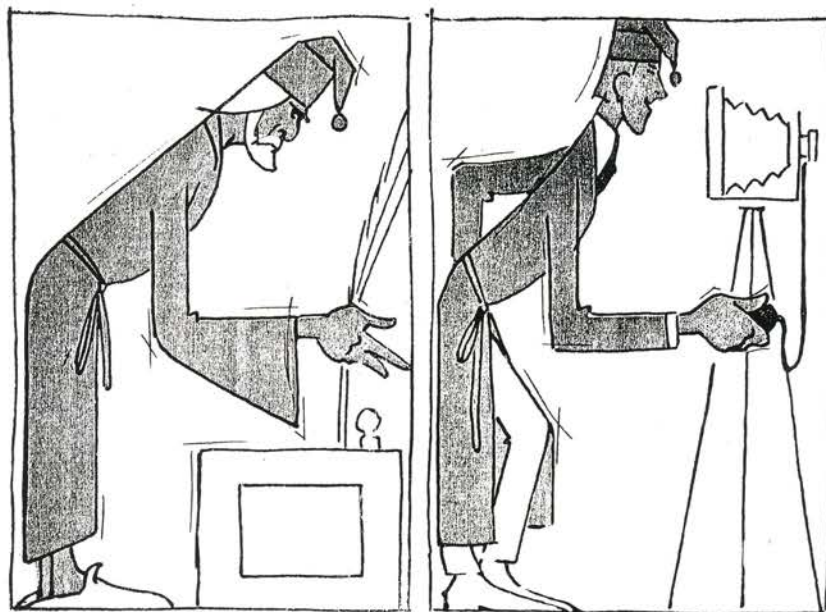
Kykelikyyyy.....

Betragt engang Storm-Petersens morsomme Serie, der bedre end mange ord illustrerer Fotograf Kehlets Fremgangsmaade' overfor det yngste Danmark. Læg Mærke til hvorledes den meget omgyggelige dames Ansigts-Utryk veksler. Først er lille tulle blot benauet ved situationen: at stå overfor den fremmede 'Fotograf-Mand'. Så præsenterer han bamsen for hende, og resultatet bliver, at tulleemor tudbrøler. Men det er kun en overgang! Når Kehlet derpå agerer hane, og råber: Kykelikyyyy vender den lille sig forskrækket bort, for i næste øjeblik at sætte en henrykt mine op.

'Den store Bastian'

Sven Braschs humoristiske tegneserie af Reimert Kehlet som børnefotograf. Verden og Vi august 1919.

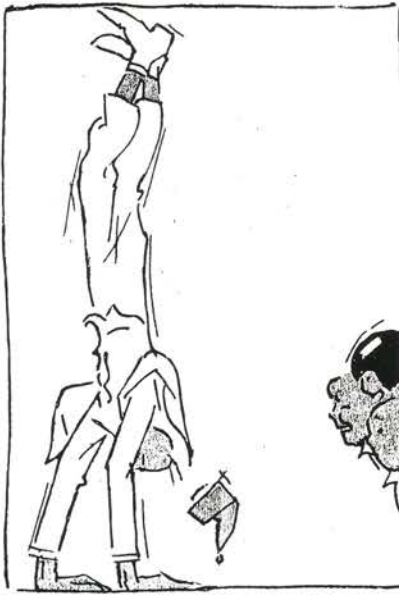
Men her i dette lille Land vi har en anden venlig Mand som ogsaa Smaafolk lide kan og han er vor Tids Bastian.

Han kæmper for at hver, der har en rigtig dejlig Mor og Far, bli'r fotograferet Aar for Aar og Billederne som Voksen faar.

Og ér Du rigtig sød og rar, saa skal Du op med Mor og Far, til denne evig rare Mand, saa mange Eventyr han kan.

Men tænk Dig, der er dumme Børn, som gi'r sig til at græde før'n de overhovedet Manden ser — det ender altid med de ler.

Thi **Kehlet** han faar hurtig Hold
paa hver en lille Barnetroid
han taber nemlig aldrig Modet
han snakker sort — og staar paa Hovedet.

Og naar de holder op at mukke,
han viser dem en morsom Dukke,
og gaar med venlig, lumske Lader,
og ta'r en rædsom Masse Plader.

Thi **Kehlet** siger ikke stop,
hvor andre vilde ha' holdt op,
naar Barnet bolttrer sig i Grin,
han napper Plader — et Dusin.

Og med de smaa, det ofte hænder,
at han bli'r ekstra gode Venner,
saa gode Venner, at de smaa
tit tuder, naar de først skal gaa.

Men rundt i Byen og dens Kanter
der sidder Mødre. Børn og Tanter,
og siger tit om denne Mand,
han er en rigtig Bastian.

Tegninger af Sven Brasch

Firmaets reklamekataloger 1923-1971

Sideangivelser i parantes henviser til de farvede illustrationer

Nu var tiden kommet til at gøre et fremstød i hovedstaden, kapitalen var åbenbart på plads, så i 1918 etableredes et hovedsæde med tilhørende atelier på Købmagergade 39 - midt i København - blandt et utal af andre fotografer som kæmpede for livets ophold, men Reimert Kehlet mente han havde et bedre produkt at markedsføre. Hans ubændige trang til at formulere sig ved hjælp af massiv anvendelse af sødmefyldte moraliserende ord - husstandsomdelte salgskataloger suppleret med reklamekampagner satte sving i hjulene.

Hele sin karriere igennem - fra det første katalog til den sidste annoncekampagne skrev han selv teksterne. Typisk for Kehlet var, at hans reklamekataloger altid var meget ordrige. Han var næsten ikke til at stoppe. Med klar psykologisk sans, men ofte i et snørklet sprog talte han lige ind til det inderste i sin målgruppe. Skulle nogen finde hans form en smule sødladen så var det nok ikke vedkommende, han skulle have i tale. De 14 reklamekataloger vi kender udmærker sig ved deres høje trykmæssige kvalitet, og hans anvendelse af hofbogtrykkeren Egmont H. Petersen og andre af byens førende bogtrykkere var ingen tilfældighed.

Portrætsamleren (s.21)

'Den virkelige Trang til et Fotografi indtræder altid for sent'

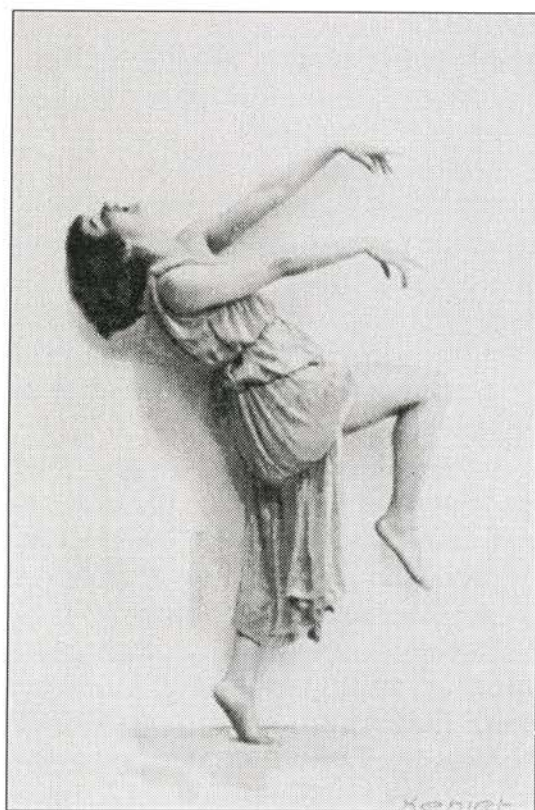
Reimert Kehlet havde nu arbejdet som portrætfotograf i en del år, fotoforretningen i Niels Hemmingsensgade var afhændet - nu drejede det sig alene om at få det jævne folk i tale ved at overbevise dem om glæden ved at eje et fotografi af sine nærmeste slægtninge. Med dette formål for øje udsendtes i 1923 et fornemt trykt salgskatalog i s/h på 48 sider, med en fortekst der lød: *Denne Bog er Slægtsfølelsen tilegnet. Det hedder: Slægtsfølelsen synes langsomt at forsvinde hos de senere Generationer. At være stolt af sin Familie af sine Forfædre og kende de Afdødes Liv, Gerninger og Bedrifter, at stile efter at naa i hvert fald lige saa højt som de, er i vor Tid en Sjældenhed! Men hvad gør i Ældre for at bevare denne Følelse hos de Unge! Giv dem Minderne om deres egen Ungdom, om jer selv gennem Aarene og om Jeres hele Slægt!*

Og så fulgte, hvad Portrætsamlerens opgave var: At præsentere Kehlets nyeste idé Fotosamler-Æsken. Man gøres i kataloget opmærksom på at anskaffe sig en æske hvori man lægger de fotografier man har i øjeblikket, men i forretningen på Købmagergade kunne man også erhverve sig en æske - videre hedder det: *Derfor har jeg besluttet at føre Kamp for Fotosamler-Æsken, og jeg ruster mig til en Kampagne mod alle dem der ikke vil lade sig forevige, og jeg kalder de unge Kvinder og Hustruer under Fanerne, vi har en fælles Sag; thi det er Mændene der gør Vanskeligheder.* Det var altså mændene, der ikke var til at slæbe til fotografen. Det var billeder af disse, der hele tiden manglede. Det skulle der nu gøres noget ved. Charmeoffensiven kunne begynde.

Reimert Kehlet fotograferede ofte balletdansere – en yndet
beskæftigelse hvor 'et stykke med bart' var stærke sager.

Fødselsdagsgaven 1. udgave (s.22)

'Et Fotografi er ikke blot velkomment til Jul, men ogsaa en meget kærkommen Fødselsdagsgave'

I 1923/24 udsendtes 2 kataloger med samme titel. Den ene handlede primært om fotografering af børn og deres forældre. Den anden var helliget fotografering af mænd, som Kehlet jo anså for vanskelige at hive ind til fotografering. Allerede på katalogets første side får vi oplyst, hvorfor katalogerne udsendes:

Der er mange betænksomme unge Damer, Husmødre, Døtre, Kærester og Veninder, der benytter den milde, venlige Julefest, hvor man giver hinanden Gaver, til at glæde deres nærmeste med et Fotografi. Fotografen arbejder derfor i den Tid (der er Aarets mørkeste Maaned) under Højspænding! Venteværelset er fuldt, Publikum irriteret af at vente. Medarbejderne trætte af for lang Arbejdstid, hvortil yderligere kommer, at nye Medhjælpere, som ikke er vænnet til denne Chefs Smag, er engagerede og griber selvstændigt ind i Arbejdet. Ca. en Trediedel af Aarets Omsætning skal naaes i Løbet af denne ene Maaned, - alle Sejl maa sættes til, - Julearbejdet skal ud inden den 24nde! Enhver hæderlig Fotograf søger jo ogsaa under disse Omstændigheder at faa alt saa godt som muligt, men sikkert vilde det være bedre, saavel for Publikum som for os, om denne Travlhed var ligelig fordelt over hele Aaret.

Der kom det. Den ligelige fordeling ville jo opnås hvis mange flere kunder benyttede portrætter til fødselsdagsgave i stedet for julegave.

Det har en stor Del af mit Klientel da indset og især i de senere Aar benyttet mine Billeder til Fødselsdagsgaver, hvilket vil sige, at jeg nu under jævn Travlhed kan gøre mig den bedste Umage med saadanne Kunders Billeder. Så det ville jo være dejligt om mange flere fik den gode Idé, men Jul er jo Jul, og det kunne så ogsaa klares på en anden Maade. Andre har foretrukket at komme med deres Julefotografering i Begyndelsen af November for ikke at komme i den største Juletravlhed, og denne Publikums tiltagende Forstaaelse af, hvor meget det betyder at komme i rette Tid, foraarsagede sidste Aar, at mine Medarbejdere i December Maaned endelig opnaaede at faa deres normale 8 Timers Søvn, selv om de resten af Døgnet var optaget af Arbejde. Men desværre skete det ogsaa, at der i den Tid var Kunder der gik fornærmede bort, fordi de

ikke straks kunde blive fotograferet (der var allerede mange der ventede), og henimod Jul var der andre der tog os det ilde op, at vi ikke vilde fotografere dem og love dem Billederne færdige til den 24nde.

Alt dette foranledigede, at jeg fik Idéen til denne lille Bog, som jeg nu beder Dem gennemlæse - overtænke - og tage til Følge; thi jeg ved jo, at et Fotografi ikke blot er velkommen til Jul, men ogsaa er en meget kærkommen Fødselsdagsgave.

Der blev som sagt gjort meget ud af at opfordre kunderne til at komme til fotografen i tide. Dels forandrede man sig jo hele tiden, og endelig kunne det blive for sent, så de efterladte ikke havde et vellignende fotografi, men måtte nøjes med et amatørfoto. Der var dog forhold, man skulle passe på:

Et tarveligt Fotografi giver den Portrætterede et tarveligt Udseende, et kultiveret Billede klæder Personen. Det Publikum, hvis Forlangende til et Fotografi ikke strækker sig ud over, at det skal være skarpt og rigtig eksponeret, er desværre alt for nem at tilfredsstille. Thi det at tage en skarp Plade, uden at tage Hensyn til det rent menneskelige i Billedet, er den allernemteste Sag af Verden for en Fotograf. (Det burde i hvert Fald være det!) Men Resultatet er desværre derefter; og det er netop saadant Arbejde (af Udøveren kaldet fotografisk rigtigt og korrekt Arbejde), der skaber den Flod af stive upersonlige Billeder, som hvert Aar spredes rundt i Landet. Billeder som langt hellere burde brændes end bortgives til Venner og Bekendte, hvor de jo blot i Aarevis skader, ved at sidde i Albums og Samleræsker og tale ilde om dem, de forestiller. Disse Dusinbilleder stempler nemlig i al deres Aandsløshed Originalen til Billedet som et upersonligt "Dusinnemneske" - et tomt og intetsigende Individ, der blot som paa Billedet kan sidde og maabe tomt og stift ud i Luften; der findes intet Sjæls-Udtryk i Øjnene, ingen Aand, kun en haabløs upersonlig Stirren. Se saadanne Billeder (og der er forfærdende mange af dem) trækker ikke alene den Portrætterede, men ogsaa Fotografens smukke Fag, ned paa et lavere Niveau.

Herefter fulgte en række udredninger af, hvor grundigt og omsorgsfuldt man gik til værks i atelieret. Man hævdede at det tomme udtryk kom af, at fotografen lod kunden sidde alt for længe,

stirrende på et bestemt punkt. Et levende udtryk opnåedes med vidt forskellige virkemidler, men først og fremmest ved at kunden ikke fik en ubehagelig følelse af at blive fotograferet.

Der sparedes ikke på pladerne, alt blev gjort for at opnå det absolut bedste resultat, det hedder:

Men mange andre Fordele har dette System, saa man vil kunne forstaa, at (trods mere sparsommelige Konkurrenters Kritik) jeg ikke ønsker at gaa bort fra den Vej, jeg her har betraadt. Nu burde jeg maaske til Slut komme ind paa alle de andre Reformer og Forbedringer, som vi har fremelsket paa vort Atelier, og omtale hvorledes vi forsøger at forædle hver eneste Gren indenfor vor lille Verden, hvorledes vi f.Eks. efter at have gennemprøvet det ene Papir efter det andet, er havnet ved et Papir der er saa absolut godt, at vi kan garantere disse Billeders Holdbarhed i 3-400 Aar. Men skulle jeg omtale dette saa vilde denne Bog blive saa tyk, at ingen gad læse den, og jeg slutter derfor med de Ord, der er vort Ateliers Motto: Det vil alle Dage være mit Maal - uden Hensyn til øjeblikkelig Fordel - at holde det fotografiske Billede oppe paa et højt og kultiveret Standpunkt, saaledes at det kan være til Gavn og Glæde saavel for de nulevende som for kommende Slægter.

Fødselsdagsgaven 2. udgave (s.23)

'Gode Fotografier bliver – som ædel Vin – af højere Værdi, jo ældre de bliver'

Hvad havde Reimert Kehlet at sige om mændene? Ganske meget, lige så meget som om kvinderne, og hans tanker om dem var ganske interessante.

Mandens Karakter og Evner er saa vidt forskellige fra Kvindens, og hans Arbejde og Arbejdsmetode præger ham i Regelen ret kraftigt. Derfor er Mandens Ansigt ogsaa det rigeste Felt for fysiognomiske Studier; thi hans Vilje og Karakter sætter langt tydeligere Spor i hans Ansigt paa Grund af, at hans Følelsesliv ofte er mere klart og bevidst end Kvindens i Almindelighed. Hans Deltagen i det praktiske Liv er ogsaa mere intenst, han søger mere ind til Sagens Kærne end Kvinden, der ynder at gaa uden om alt det, som kunde støde og skræmme hendes langt mindre hærdede Følelsesliv.

Kehlet fortsatte:

kraftigere end en Kvindes, og man finder lettere

Rede i den Aand, der ligger bag disse mere markerede Træk.

Mandsportrætter er af den Grund et af de interessanteste Studier indenfor Portrætkunsten. Man har til alle Tider været saa venlig at kalde mig speciel Børnefotograf takket være mine Børnebilleder, og det skal være sagt her, at jeg ikke er ked af denne Titel, men at jeg er henrykt over at fotografere de dejlige Unger og glæder mig til rigeligt Besøg af dem i Fremtiden; men - jeg maa tilstaa, Mandsportrættet har min vaagne Interesse, og naar jeg en Gang (det ske sent) bliver for gammel til at fotografere Børn, haaber jeg, at det Arbejde og Studium, jeg har lagt i mine Mandsportrætter, vil foraarsage, at denne Gren af Faget bliver mit Livs Slutningsarbejde.

Om kvinderne hed det:

Kvindens Ynde, Skønhed og Charme vil naturligvis altid interessere den, der een Gang er begejstret derfor.

Men jeg mærker, hvorledes Mandsportrættet mere og mere paatrænger sig min Interesse: den 17-aarige Idealists rene klare ungdommelige Træk, - den praktiske bevidste Ingeniør, - den skønhedselskende Architekt, - den indadskuende Videnskabsmand, - den nervøst optagne Kunstner, den stramme Militær, den korrekte Embedsmand, den smarte og fremsynede Forretningsmand, ja, ligetil den aldrende, graaskægede Ræsonnør med det erfarne Blik og det lune, sarkastiske Smil. Jeg kender mine Typer, jeg forstaar dem og holder af dem. Og i hvert af disse Billeder, jeg tager af Mænd, søger jeg at understrege det karakteristiske hos dem og fortælle netop det om dem, som jeg nu mener at have læst i deres Ansigter. Saa fik de, mændene, kvinderne og børnene hver sit, uden at der blev 'trådt' på nogen. De havde alle Kehlets særlige opmærksomhed, men i takt med ateliernes stadig stigende antal måtte Reimert Kehlet ofre megen tid på organisering af sin administration.

De mange fotograferingers kvalitet lå i hænderne på den enkelte atelierbestyrer.

Alle optagelser blev gennemgået og kritiseret, inden de færdige portrætter igen blev sendt ud af forretningerne.

Vore fotografer er dygtige specialister, men dette til trods bliver deres optagelser hver dag gennemgået og skriftligt kritiseret af os på Købmagergade, endskønt disse fotografer forud ejer absolut

Dygtighed, men vi forlanger meget af dem. De har da heller ikke andet at tænke på end dette Ene: Hvorledes skal jeg fotografere denne Dame, denne Herre eller dette Barn så godt som vel muligt – Resten bekymrer de sig ikke om, det udfører vi her på Købmagergade, hvor Pladen lægges i vore Specialisters følsomme Hænder.

For at øge omsætningen blev denne kundeservice sat i værk - gratis afhentning pr. automobil *Det har altid staaet mig klart, hvor besværligt og omstændeligt det maa være for en Moder, der med et eller flere Børn vil ind til mig paa Købmagergade for at blive fotograferet.*

Og dette Besvær, Børnenes Plagen eller Graad og alt det, der skal huskes o.s.v. avler en hel Del Nervøsitet, som igen forplanter sig til Børnene, og Resultatet bliver nemt, at en saadan Familie (ofte efter en meget lang, kedsommelig og irriterende Sporvognsrejse) møder paa Atelieret oprevet eller utilpas og aldeles ude af de vante Ansigtsskildringer! Og det gaar selvfølgelig ud over Fotograferingen.

Og hvad ville Kehlet så gøre ved det? Han havde fået en glimrende idé, der tillige gjorde det muligt at:

... vise mig lidt galant overfor de Mødre, der skulle til Fotografen med deres Børn. De ringer blot til mig Dagen før Fotograferingen (Central 5135) og aftaler en Tid med min Ekspedition, der saa paa det aftalte Klokkeslet sender min Automobil til Dem, hvorefter De hurtigt og gratis bliver ført til mit Atelier og igen kørt hjem, uden nogen som helst fordyrelse i Prisen paa Billederne.

Denne Opmærksomhed betyder kun for mig, at mit Auto (som ellers staar paa Gaden og venter medens jeg arbejder) nu staar til mine Kunders Disposition. Under Juletravlheden fra 15. November til 15. December kan vi dog ikke overkomme at hente alle vore Klienter og sætter derfor helt vort Auto ud af Funktion i den Tid, ligesom vi af Hensyn til Chaufførens ugentlige Fridag ikke kører om Fredagen, hvorimod vi staar til Tjeneste alle de andre Dage, ogsaa om Søndagen.

For en Fuldstændigheds Skyld skal det blot bemærkes at mit Auto er en 6 Personers lukket Adlervogn (altsaa ikke en Lillebil), og at Chaufføren er yderst paapasselig. Denne ordning var imidlertid af kortere varighed.

Salgskataloget behandler tillige emnet: *Er Fotografiske Billeder Kunst?*

Det er et Spørgsmaal, som saa ofte har været debateret i Dags-, Uge-, og Fagpressen, at jeg egentlig ikke burde komme ind derpaa, særlig da man for mig maa kalde det, hvad man vil. For mig har kun den Betydning, at jeg selv tager paa det som Kunst, og den Dag, da jeg ikke mere kan det, - tror jeg nok, jeg overgiver Atelieret til en anden.

I sandhed var der noget at leve op til! Og Kehlet fortsatte:

Man maa ikke tro, at det er nok for en Fotograf at have et godt Fotografiapparat, - et Objektiv og Plader; thi da vilde alle Fotografer være lige dygtige, og alle Optagelser, tagne under lige Forhold, give lige Resultater!

Det er langt fra Tilfældet, - det er Manden bag Kameraet, der giver Billedet det rette Indhold, som det er Kunstneren, bag Lærredet der giver Malerierne deres vidt forskellige Værdi; thi Værdien af et Billede afhænger af Frembringerens Sans og Evne til at opfatte og gengive det karakteristiske eller smukke ved Personen foran Objektivet.

Kehlets Livs Album (s.24)

'Børne-Abonnementet! Det er stadig jublende Fanfare i Livet'

I oktober 1928 stod det klart for Reimert Kehlet, at der var store penge i massefotografering, og man udsendte firmaets hidtil flotteste salgskatalog i formatet 19,5x25,5 cm, med bruntonede billeder og titlen Kehlets Livsalbum. Det var bogtryk i højeste kvalitet - der var kælet for detaljerne. Omslaget var trykt på krideret papir med udstanset guld, samt trykprægning på for- og bagside. Oplaget var på 100.000 stk. trykomkostning 48.000 kroner, et anseeligt beløb på den tid, hvor en almindelig årsindtægt var mellem et og to tusinde kroner.

Indledningen er så patetisk at det næsten gør ondt, man ser Kehlet og en gæst kikke en aftenstund ud af vinduet på Købmagergade, teksten lyder: *Dagens Arbejde var endt, og Atelieret henlaa i det behagelige, rolige Halvlys, der gør Nerverne godt og Tankerne et dejligt, frit Løb, saa Samtalen gaar let og utvungen. Gennem Atelierets hyggelige kvadratiske Ruder saa man paa den anden side af Gaden, hvorledes Personalet ovre i Stormagasinet Messen gjorde alt klar til at lukke. Men oppe på*

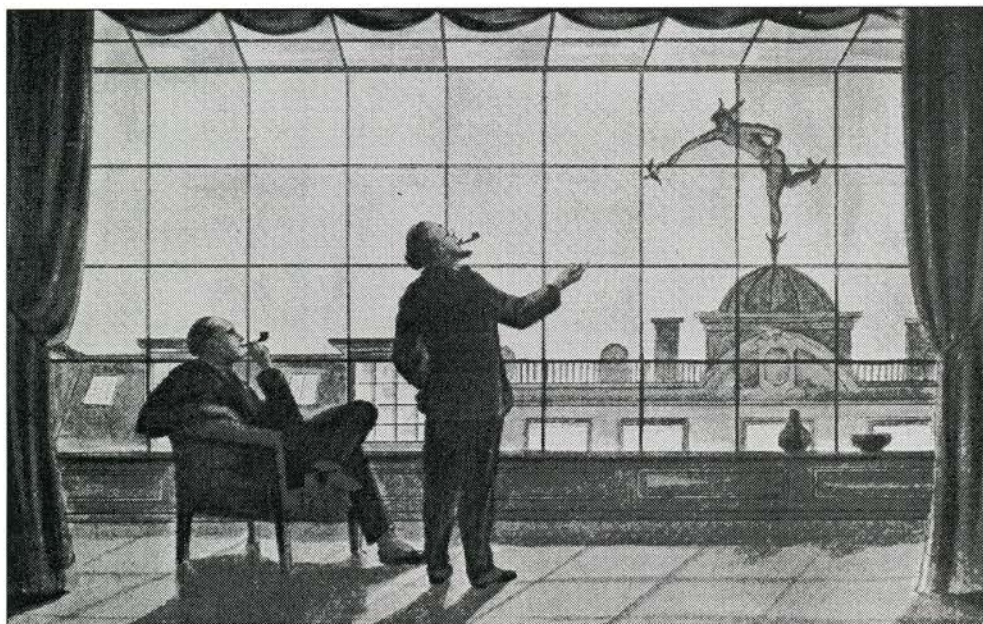
Reimert Kehlet med sit personale i 1928....

1929.

1932.

Oppe på handelshusets kuplede tag så man den hælvingede Merkur stå som en stor silhuet mod den skyfri mørknende efterårshimmel!

Handelshusets kuplede Tag saa man den unge, hælvingede Merkur staa som en stor Sihuet mod den skyfri mørknende Efteraarshimmel. Det saa ud som om han fra sit høje Stade pegede lige ned imod os med sin Slangestav, og den berømte Wienerfotograf, Mester Schein, som just i de Dage var i Besøg hos os, naar selv Handelens Gud gav sig af med at vise Publikum Vej til vort Atelier. Og hvem ved. Maaske var det ogsaa Guden paa Genbotaget, der den Aften under Fagpassiaren med min Wienerkollega, inspirerede mig til den Idé, som nu skal fremsættes paa denne Bogs Blade.

Reimert Kehlet havde som sagt fostret en genial idé – et Børne-Abonnement for alle samfundslag - der gik ud på at fotografere barnet én gang hvert år. Foruden de billeder som familien måtte bestille, arkiverede firmaet ét stort billede, der samlet i et album blev udleveret når barnet fyldte 18 år. Reimert Kehlets første Børne-Abonnement blev tegnet af prins Georg, billederne var en gave til prins Aksel, nummer to var prins Flemming, herefter fulgte repræsentanterne for al folket – den anonyme pige Anne-Mette⁹ som den tredje.

⁹ Muligvis Poul Reumerts datter.

*Kun eet sted
-kun et eneste sted
kan man overse det.*

Her taler jeg om forældrenes
opdragende og udviklende arbejde.
Alt gjort og givet i kærlighed
da forældrene førte en baby frem
til en voksen.

En samlet oversigt
- de skønneste minder -
har De!

KEHLET'S børne-abonnement!
Det er - »Barnets livsalbum«

(Et smukt farvebillede - hvert år til forældrene -
et 18/24 billedet til barnet)

»Tiden går på liste-ako«
Senti - vil den, der lever - samme!
Savnet kommer først, når tiden stille har stjålet
alle års dejligste ansigter - da, som man ønskede.
Savnet kommer - men for senti!

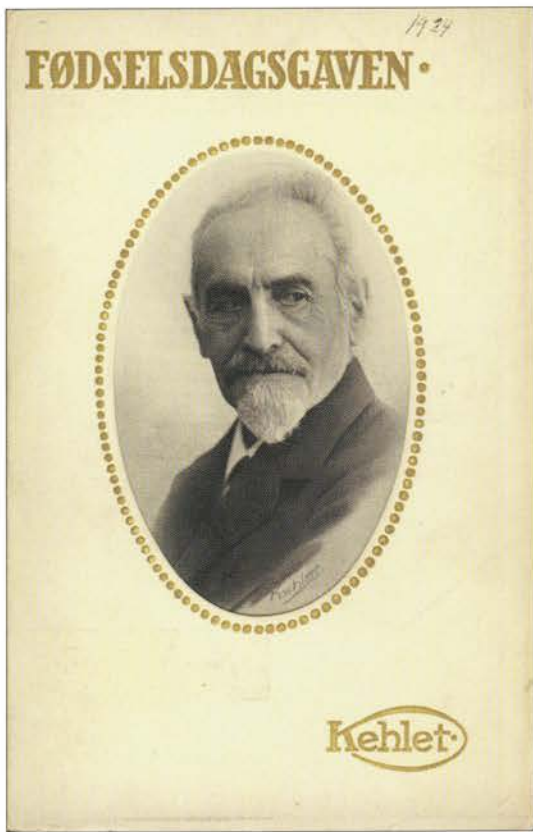
Den sande trang til portrætter
kommer - som sagt - for senti
når barnet - og også når de voksne - har forandret sig
- når nogen er rejst
- eller andre er gået bort for etede.

- Man må ha' portrætter at knytte sin kærlighed til! -

Forfatterinden Thit Jensen.

Skuespilleren Poul Reumert.

Prins Aksel med familie.

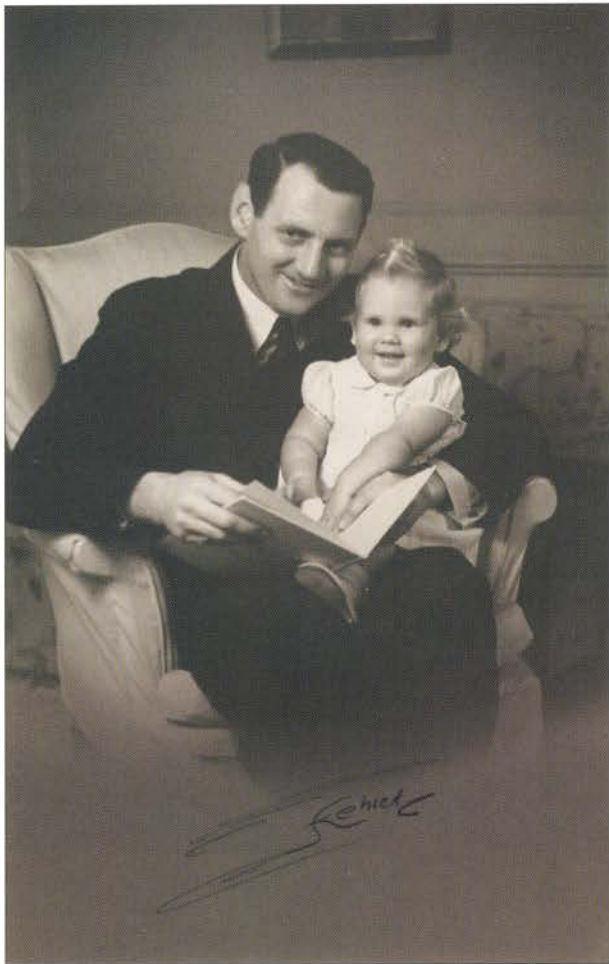

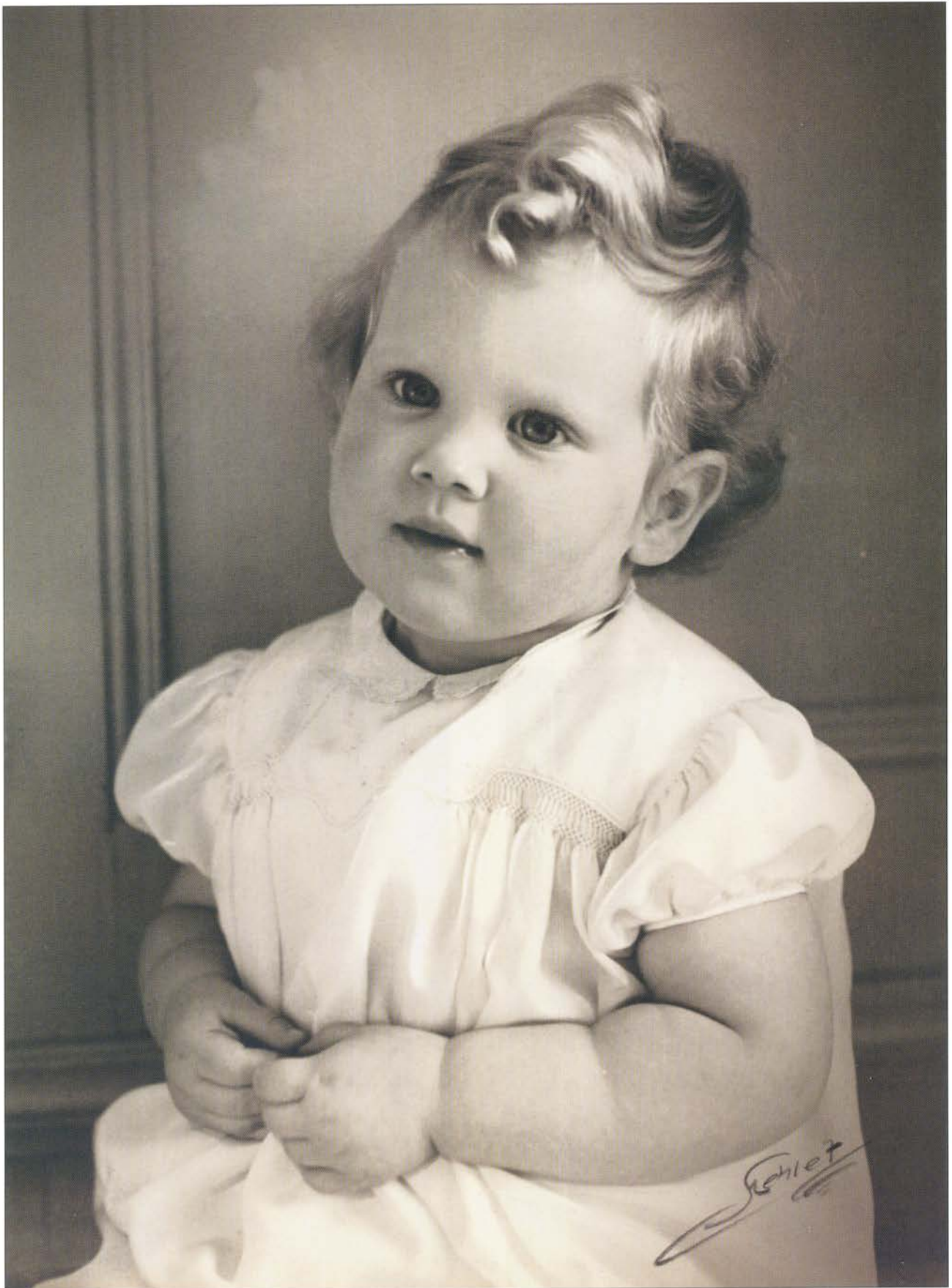
Dronning Ingrid optagelse fra 1938.

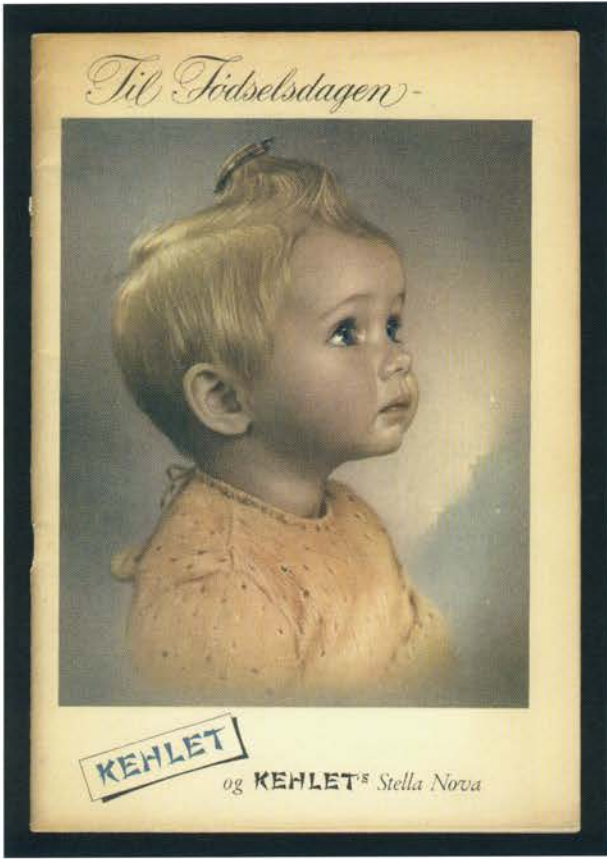
Prinsesse Margrethe. Optagelser fra julen 1940.

"Prinsessebilledet fra efteråret 1942.

Et såkaldt "Ark" blev tilbudt kunderne i 1932 for blot kr. 2,50.

Jule-Billeder

NU

Julemåneden »December«
Nej, det er da november - sa'e fotografen .!!

KEHLET KØBMAGERGADE 26 - flytter sin teknik men - atelieret forbliver -
- Stella Nova over hele landet

Har De modtaget denne bog - ?

— Det er en hilsen fra fotograf **KEHLET** —

mellem den 9.-14. december skal *hver eneste husstand* i Danmark (Færøerne undtag
have fået den — af vore flinke postbude.

Hvis ikke — så spørg ham — *hvorfor!*

Rever

Rever

Kehlor

Keller

Kellie

Kettel

Prisen

Hvad var prisen for et Børne-Abonnementet? Firmaets systematisering af børnefotografering var organiseret på en sådan måde at prisen var helt nede på 2 kr. og 50 øre. For denne pris blev der optaget 12-15 billeder hvert år i barnets fødselsmåned. Kunden købte de billeder man ønskede, derudover fik barnet gratis på sin 18-års fødselsdag et Livsalbum. *Et Livsalbum indeholder ét Billede for hvert år, man har været Abonnent, hvorved man kan følge sin Barndom og Udvikling. Men yderligere har Livsalbummet et værdifuldt Tillæg til Barnets udviklingshistorie, et Tillæg, der i allerhøjeste grad vil blive gennemstuderet og diskuteret, idet det indeholder en samling Billeder af de mennesker, der har omfattet vor lille Abonnent med Kærlighed og Venskab igennem Barndomsårene, og som derved har gjort sig værdige til en Plads i Livsalbummet. Det er Venner, Bekendte og Slægtninge, hvoraf flere måske er gledet ud af Barnets tilværelse inden dets 18 år, men som her har et varigt Minde der forstærkes ved, at der på Foden af Kartonen er afsat et Skrivefelt på hvilket den Portrætterede skriver et par kloge eller smukke Ord, beregnet på at blive læst af Barnet i dets 18. År. Disse Billeder er også gratis og bekostes af os, såfremt Abonnentens Ven eller Slægtning samtidig er vor Kunde. Man gør bedst i at melde sig som Abonnent ½ - ¾ år før barnets Fødselsdag, så erindrer vi Dem til den Tid om den fastsatte Fotograferingsmåned. Men hvorledes havde kunden garanti for at dette blev overholdt? Det lægges i en Kuvert, som bærer Barnets Navn og Adresse.*

Denne opbevares i et Staatskab for Tilfælde af Brand, og yderligere har vi tegnet Abonnement hos Falcks Redningskorps, der i Ildebrandstilfælde skal redde vore Livsalbums før noget andet. I dette Skab staar saa Bladet, og hvert Aar kommer et nyt til, indtil en hel Række lignende Blade tilsammen viser Barnets Udvikling indtil dets 18. Aar.

Hvert år på barnets fødselsdag fremsendte firmaet desuden en børnebog, som passede til barnets alder! Herudover har firmaet Reimert Kehlet forpligtiget sig at opbevare negativeerne i mindst 100 år!

Har man flere børn præsenteres man for yderligere rabatordninger som man kan få uddybet ved telefonisk eller personlig henvendelse til firmaet! Tiden fra 15. november til 15. december falder dog udenfor abonnementet. Kataloger fyldt med tirader

af overbevisende argumenter for at tegne Børne-Abonnementet. Fra Livs Albummet citeres:

Hvad der blandt andet gør min Arbejdsdag til en Glæde for mig, er at jeg hver Dag paa mit Atelier stilles Ansigt til Ansigt med mange og vidt forskellige Mennesker. Og Glæden er den dobbelte, nemlig: Gensynet med de gammelkendte Ansigter hos mangeaarige, trofaste Kunder og - Interessen ved at studere de nye der kommer til. Det er da heller ikke nogen eensidig Kundekreds, jeg kan glæde mig ved at se paa mit Atelier. I mit Arbejde har jeg den Glæde at komme i Berøring med saavel Medlemmer af vort høje Kongehus som den jævne Husmand fra Alheden. Men mangan Gang røres mit Hjerte dog ved Synet af den Kærlighed og Offerglæde, der kan vise sig bag et eller andet Besøg i mit Atelier.

Det er netop saaledes, at det bliver mig og mine Medarbejdere, og slet ikke Dem kære Abonnent, der tager alt Besværet ved Livsalbummets Fuldførelse gennem hele dets Aaremaal. Ønsker De derfor et saadant Livsalbum for Deres Børn, saa har De blot at underskrive Abonnementskortet bag i denne Bog og kaste det i en af de mange, røde Postkasser, saa vil Systemet virke ganske automatisk - fuldstændig af sig selv. Ifald Idéen ikke var udformet og underbygget netop saadan, vilde den uvægerligt komme til at dele Skæbne med de mangfoldige, ja, Tusinder af Forsøg i lignende Retning, som velmenende Forældre og Amatører forgæves har anstillet. Thi desværre er saadanne kendte og opflammende Ord som Godt begyndt er halvt fuldendt eller Al Begyndelse er brydsom er her uanvendelige, fordi det nemlig er lige saa let at begynde paa et Livsalbum, som paa at gøre Morgengymnastik; men Fortsættelsen, stadig og systematisk, i en lang Aarrække, deri ligger Vanskeligheden og Grunden til, at den smukke Plan, der ofte fødes i Begejstring og maaske paabegyndes med store Omkostninger, i Løbet af en Aarrække bryder sammen og visner hen.

Og tro nu ikke, kære Læser, at min Opgave er sluttet med at tegne Dem som Abonnent! Nej, tvært imod! Livsalbummet vil blive mit Hjertebarn som jeg Aar ud og Aar ind vil pleje og røgte med den varmeste Interesse, thi jeg har foresat mig, at hver eneste af disse saa vidt forskellige Bøger skal blive et kunstnerisk og værdifuldt Værk, som vi engang med

Stolthed vil kunne overrække vor Abonnent paa dennes Attenaars-Fødselsdag.

Hvert Blad i Bogen vil blive kunstnerisk udstyret; Aarstallet vil blive komponeret ind i Omgivelserne, der vil være smukke, stilfuldt tegnede Rammer om Billederne, og alt - Billeder, Tone, Rammer, Kartons, Billedstørrelse ect. - vil blive sammenstemt og sammenarbejdet, saa Bogen giver et fint, kunstnerisk Skønhedsindtryk. Den vil blive saaledes udført, at de forskellige Afsnit giver det rette, tidssvarende Billede af den Livsperiode og de Mennesker, som deri beskrives. Det bliver saaledes ikke et ganske almindeligt, kedeligt Fotografialbum af Amatørtypen, men derimod et festligt udsmykket, underholdende og interessant Livsalbum, der vil gaa i Arv fra Slægt til Slægt som et samlet Personlighedsindtryk for alt det fælles-karakteristiske netop for den Familie, det skildrer.

Paa en for Forældre nem og særdeles billig Maade - vil jeg med mit Børneabonnement opfylde det store Ønske, som enhver kærlig Fader og Moder nærer, - se sit Barn vokse op - igennem Aarene.

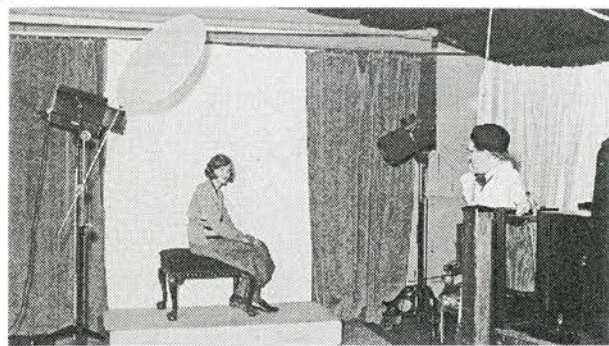
I Barnets Livsalbum vil vi give Forældrene Lejlighed til gennem Tiderne klart og tydeligt at erindre den dejlige lille 1 Aars Unge, det henrivende Barn paa 2 Aar, og det paa 4-5-6-7-8-9 o.s.v.; thi i Kehlet's Livsalbum vil man i klare, tydelige Billeder finde alle sit Barns morsomme Aldre - paa Geled.

Vort Abonnement er for saadanne Forældre og bestaar i at vi beder om, sideløbende med de Billeder, De anskaffer til Dem selv, maa have Lov til at fremstille en Række Billeder - til Barnet, Billeder som ingen begejstret Tilskuer faar Lov til at sætte Fingre paa; thi vi opbevarer dem i vore Staalskabe i en Box-Kælder. Vi sætter disse Billeder i et Album som det, De holder her i Haanden, og vi overrækker dette med dets Samling af Billeder fra Barndommen - udover de Billeder, De selv har købt - forlanger vi blot 2 Kr. 50 Øre een Gang for Alle!

Men vi gaar videre i vor Service. Vi sætter smukke, hvide Blade i Albummet mellem Billederne og beder Forældrene om hvert Aar at skrive et lille Brev til Barnet, og helst deri tale lidt om, hvilke Udtryk det bruger nu - hvorledes det gaar i Hjemmet og i Skolen o.s.v., paa denne Maade forøges Værdien af Bogen som saaledes faar sin egen Tekst.

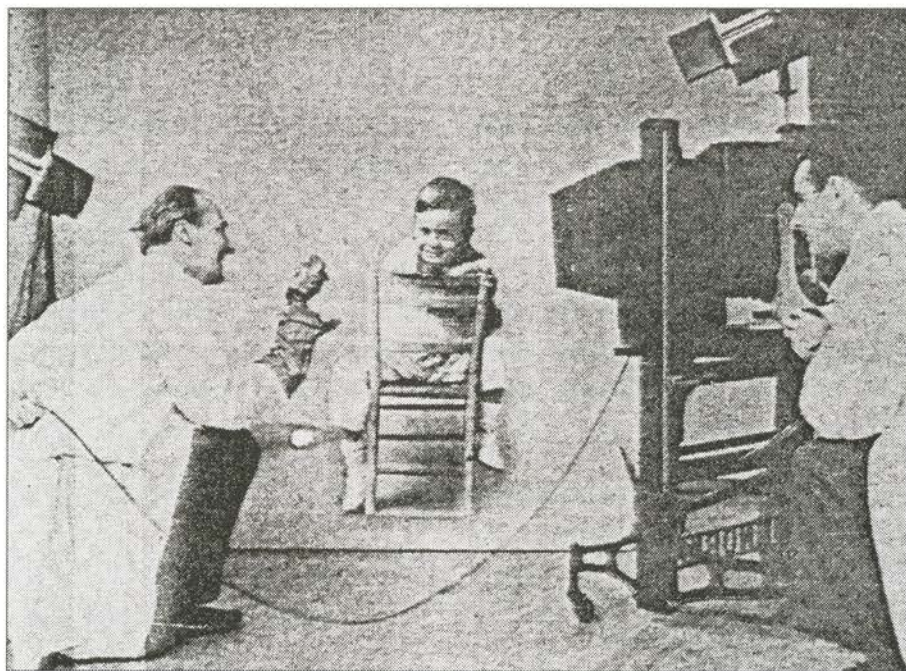
Jo, Kehlet var udmærket bekendt med de menneskelige svagheder, og forsømte da heller ikke lejligheden til at trække dem frem.

Som læseren forlængst er blevet bekendt med, har Kehlet en særlig evne til, at anslå sentimentale strenge. *Blandt de Stemninger, der møder os ved Gennembladningen af Portrætgalleri, vil Vemodet's sikkert være en af de smukkeste. Denne stille, berigende Følelse, der gør Menneskenes Sjæl finere og skønnere og er som en frugtbar Regn for alt det Gode i os, vil ofte blive vakt, naar vi i Livsalbummet træffer Portrætter af Venner og Slægtninge, som vi engang har smilet til og holdt af, men som nu ikke er mere.*

Atelieret i Århus med fotografmester Weg.

Den landsomfattende kampagne skabte så voldsom en aktivitet at man søgte en fotograf som var i stand til at overskue og kontrollere de mange tekniske installationer, arbejdsgange og udvælgelse af personale. Valget faldt på den århusianske fotograf Theodor Weg (1895-1988) som var ansat fra 1928-1932. Det første problem Weg måtte løse var at få fremkaldt de mange eksponerede glasplader som dagligt strømmede til hovedsædet på Købmagergade nemt og hurtigt. Han konstruerede derfor et anlæg som var i stand til at fremkalde 144 stk. 13x18 cm glasplader på én gang. Arbejdet med at blande det daglige forbrug af fremkaldere, løste han ved at indføre éngangsfremkalderen Pyrokatekin i fortyndet form, der opbevarede på flasker. Theodor Weg var foruden en eminent portrætfotograf og fik tilnavnet 'lillebror'. Den personlige tillid til Weg var så stor, at Kehlet, som engang havde inviteret til frokost i det mondæne stormagasin Illum, kom med følgende udtalelse: *at han trygt lagde både sin forretning, sin kones og datters fremtid i Wegs hænder.* Det kom imidlertid til et brud mellem de to

Et af de sjældne optagelser, hvor man ser fotografmesteren selv i færd med at fotografere et barn – med en dukkes hjælp i ca. 1930.

stejle naturer, og i 1932 fik Weg ansættelse hos konkurrenten A/S Polyfoto.¹⁰

I juli måned 1933 præsenteredes i London et multikamera konstrueret af ingeniør Williamson som kunne optage 48 billeder på et ark, som skulle blive en slem konkurrent til Reimert Kehlets planlagte Stella Nova atelier!

I 1930'erne var en udvikling sat igang indenfor portrætfotografien, som kom til at påvirke de fleste fotografers arbejdsform de næste tre årtier.

A/S Polyfoto etablerede deres første atelier i 1932. Få år senere i 1935 sang hele Danmark med på visen *Jeg vil saa gerne eje et Fot'grafi af dig* skrevet af revykongen Frede Skaarup, og lanceret af datidens ukronede revysanger Carl Alstrup. Skaarup sad i Polyfotos bestyrelse – tonen var slået an. På dette tidspunkt besluttede Kehlet sig for at oprette to forskellige typer atelier. I 1934 etableredes Stella Nova forretningerne,¹¹ som var indrettede til almindelige familie- og portrætoptagelser, medens han bibeholdt de oprindelige mere eksklusive atelier Kehlets Portrætfoto.¹²

¹⁰ A/S Polyfoto's historie vil blive publiceret i kommende numre af Objektiv.

¹¹ Stjerne opdaget af Tycho Brahe.

¹² Reimert Kehlet aflagde i 1934 frivillig mesterprøve, godkendt 6. april 1934.

Idéen med Livs Albummet var slet ikke ilde. I dag ville man sige, at det faktisk havde været noget af et trend. Det var naturligvis forretningsmæssigt et godt aktiv med de fast tilbagevendende fotograferinger, og de mange fædre og mødre, der i tidens løb havde fået fuldendt albummet, har formentlig været særdeles glade for at det eksisterede. Børne-Abonnementet blev et centralt tema i Kehlets markedsføring og rygraden i firmaets økonomi i mange år fremover. Der jongleres med mange modstridende tal vedrørende Børne-Abonnementernes antal - her er det bedste bud: I 1953 havde man tegnet 35.000 Børne-Abonnementer. Fem år efter var tallet 60.000, og i 1964 ca. 75.000. Da Kehlet døde i 1971 oversteg det samlede antal Børne Abonnementer ca. 125.000.

Portrætudstilling på Charlottenborg og i Politikens Hus

'Intet Barn skal - i Fremtiden - savne sit Livsalbum'.

Børnefotograferingen blev i januar 1932 fulgt op i et samarbejde med Politikens søndagstillæg Magasinet, det skulle vise sig at blive en succes ud over alle grænser. Idéen var at lave en udstilling med fotografier af, som det hed 'Sunde, naturlige

Danske Børn'. Bladet bragte en kupon, til brug i et af Kehlets atelier, hvor man for 1 krone, kunne få sit barn fotograferet. Normal pris for et foto var kr. 10,00. Ekstra billeder kunne leveres til en særpris på kr. 2,00. Tilbuddet omfattede børn i alderen 3 til 14 år. Fotograferingen begyndte søndag den 24. januar – sidste frist for fotografering var sat til den 24. februar, men måtte ændres til den 15. april. På Købmagergade var køen af forældre og børn til tider flere hundrede meter lang. De mange fotografier blev derefter ophængt i Politikens foredragssal samt udstillingsbygningen Charlottenborg på Kgs. Nytorv.

Der var udlovet fire præmier. To førstepremier bestod i, at en dreng/pige ville blive malet af to kendte portrætmalere, Ludvig Find og Aug. Tørsleff. Andenpræmien var en akvarel fremstillet af Politikens tegner Carl Jensen. Derudover var der udsat én præmiesum på 2.000 kroner, som ville blive fordelt, efter publikumsafstemning og en dommerkomites udvælgelse.

En uge efter premieren blev også børn fra provinsen indbudt. Tilstrømningen til Kehlets atelier var enorm. I løbet af de første tre uger blev der fotograferet over 10.000 børn. På en enkelt dag nåede man op på ca. 1.100. På tre måneder blev der således optaget 38.000 portrætbilleder, og Politikens Magasin mente der var tale om verdens største børneportrætdstilling.

Man måtte imidlertid dele udstillingen over to perioder. 19.000 fotografier fra provinsen og København blev vist fra 22. maj til 5. juni, og de næste 19.000 indtog udstillingspladsen fra 10. til den 19. juni. Entréen var 25 øre for børn og voksne - publikum myldrede ind.

Midt i foredragssalen beæret med navnet æressalen var opstillet et af Norka Hansens atelierkameraer som staffage, akkompagneret af grammofonmusik fra 'His Masters Voice' ud fra 16 elektrodynamiske højttalere. Noget ganske avanceret på den tid.

Medens dette ekstraordinære fremstød stod på, var det nødvendigt, at ansætte ekstra ca. 200 personer som arbejdede på dag- og nathold i kampagneperioden. Reimert Kehlet var langt forud for sin tid med sådanne utraditionelle fotografiske initiativer, som ikke overraskende måtte støde mod kollegial protest fra landets øvrige portrætfotografer – de var vrede og utilfredse over markedsføringen – det var jo i 1930'ernes krisetid, og branchens

organisationsblad¹³ havde kraftige indlæg med opfordring til provinsens fotografer, om ikke at indlade sig på forretninger af denne art. Fra 26 odensefotografer udsendtes en erklæring om, at de forpligtede sig til ikke at levere billeder til konkurrencen under en vis pris.

Dansk Fotografisk Forenings hovedbestyrelse udformede en protestskrivelse, der sendtes til Politiken, hvori man stærkt gik i rette med. Den ærede redaktions favorisering af et enkelt firma med en, efter deres mening, ødelæggende prispolitik for de øvrige fotografer. Den folkelige opbakning til Kehlet var imidlertid så stor, at protesterne ebbede ud. Reimert Kehlet var både elsket og hadet!

I 1932 blev der også tid til at udarbejde en reklame med fotografier og tekst til brug for et nyt fremstød under mottoet: Hvad kan det nytte. I brochuren angives en pris på kr. 2,50 for et ark. Billeder i grå- og bruntone kostede kr. 3,50 og kr. 5,50 på luksuspapir. Reklamen blev udsendt kort efter konkurrenten Polyfoto i slutningen af 1932 introducerede deres billedark til samme pris, og inden Kehlet selv begyndte med multi seriefoto i 1934.

Reimert Kehlets svendebrev fra 1934.

¹³ Dansk Fotografisk Tidsskrift nr 2,3, og 4/1932.11/1933.

Den gamle Eg ved Eigtved.

'Genoplevelsen er den mest værdifulde'

I 1935 udsendtes yderligere en reklame til Børne-Abonnementerne, som var trykt på fornemt gulnet vandmærkepapir i format 37x50 cm - foldet på midten - og trykt med gotisk skrift, med tegninger i sort og rødt - rigtig i Kehlets eventyrstil. Her får man serveret historien om egetræet:

Der stod en gammel Eg i Nærheden af det Sted, hvor man fandt den 2000-Aarige¹⁴ Eigtved-Pige, og den saa de smaa Menneskers Iver og omhyggelige Anstrengelse for at afdække dette Fortidsminde paa den mest skaansomme Maade- og da det har sig med gamle Ege, som med gamle Folk, at de af og til taler med sig selv, stillede jeg mig lidt i Afstand og lyttede. Først knirkede Egen lidt - og lidt igen - -og saa sa´ den hen for sig selv: Naah! endelig fandt de hende, jeg har vidst, at hun laa der - i lange Tider -- - hm! Og nu søger de møjsommeligt at konstruere Fortiden for at se det store Under, der er sket: Menneskehedens gradvise Udvikling gennem Aartusinder. Se - hvorledes mægtige kræfter og store Kapitaler over hele Verden sættes ind paa det - at løfte Fortidens Slør - Aviserne skriver - Museerne korresponderer Videnskabsmændene konfererer - selvfølgelig er det interessant for Mennesker - selv-

følgelig er det interessant for Mennesker at se, hvoraf de er kommet! Se nu bare mig selv - fortsatte Egen - og min Udvikling - for 2000 Aar siden var jeg kun et lille Agern, som plums faldt ned fra min Moders Stamme - og nu er jeg en stor tyk Eg! Sikken Udvikling - i Løbet af 2000 Aar.

Men - Menneskene har det dog endnu mere interessant og endnu nemmere. Deres store Udvikling sker jo bare paa 15-16 til 18 Aar, saa vips! er Babyen blevet til et stort, maalbevidst Mandfolk - Fænomenalt! Og saa kan Menneskene endda selv følge den Udvikling, idet de i deres Livsalbum hurtigt faar en klar, interessant og overskuelig Oversigt over hele deres Livs forunderlige Forløb og Forvandling. Men! la´e Træet saa til, det er naturligvis smukt og interessant dette Aarlige Billede - højst interessant - og en virkelig smuk Tanke - men denne Fotograf, der fandt paa det, skal nu alligevel in´te komme her og fortælle mig - at det er noget Nyt

¹⁴ Senere dateret til ca. 3.500 år. (Red).

Rundskuedag i Århus Atelier i Århus

Reimert Kehlet oprettede allerede i 1919 sin første filial i Århus. Han overtog Joseph Allin's atelier i Søndergade 23. Førstemanden var fotograf Himmelstrup-Jensen. Hans opgave blev at opbygge et portrætatelier efter Kehlet's principper. Til Vore Damer nr. 13. 1919 udtalte han:

Hr. Kehlets Arbejdsmetode er ny og vidt forskellig fra den vanlige, og jeg glæder mig til rigtig at praktisere hans Idéer og arbejde efter de Linier, han har angivet. Og læg saa først og fremmest Mærke til denne Hr. Kehlets Grundteori: Det, at blive fotograferet, skal for Publikum være en Underholdning, en Fornøjelse; Kunden skal føle sig tilpas, ellers er det umuligt at tage et godt Billede. Fotografen maa ikke et Øjeblik spekulere paa, hvad hans Plader koster ham; det gælder om at faa et godt Resultat, og hvor ligegyldigt er det saa ikke, om der medgaar 3-4 Plader mere eller mindre.

Rundskuedagens **Børne-** Konkurrence sluttet!

De 40 Vindere er i disse Dage udstillet
i Aarhus-Hallen.

Fotograf **KEHLET**

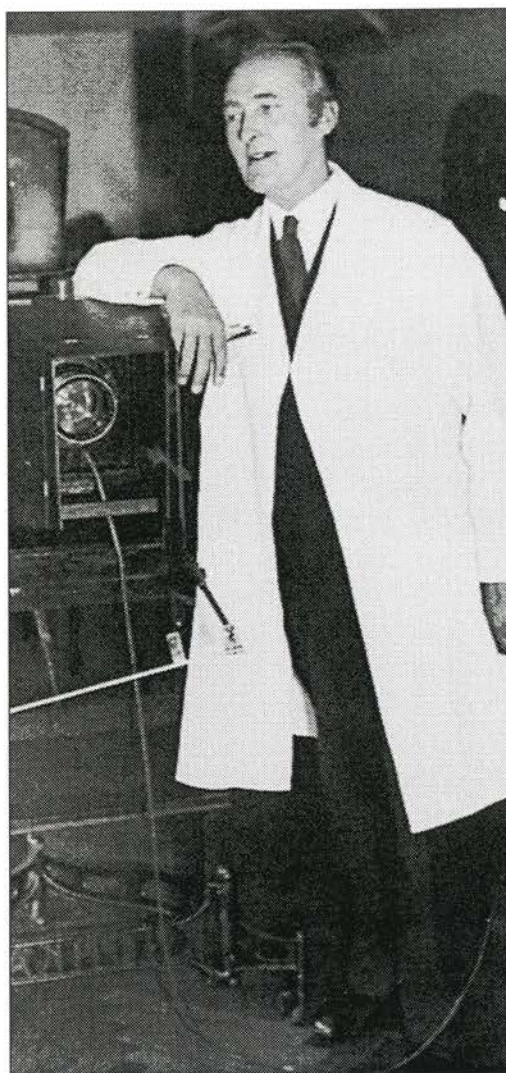
har overtaget Udstillingen og inviterer
herved alle Børnenes Forældre til
gratis at besøge Udstillingen, dels for
at se de 40 Vindere - og dels for at kaste
et sidste Blik paa Deres eget Barns Billede.

Entre: — (ikke Forældre) — 25 Øre
Udstillingen aaben fra Kl. 2-10

Solgte Portrætter kan afhentes paa Ud-
stillingen Fredag, Lørdag og Søndag 9-6

Det næste portrætatelier blev indviet den 1. august 1938 i Søndergade.¹⁵ Med den store succes og erfaringerne fra samarbejdet med Politikens Magasin seks år tidligere, aftalte Kehlet med Rundskuedagen i Århus at arrangere en børnebilledkonkurrence.

Aftalen gik ud på, at Kehlet forpligtede sig til at fotografere børn fra 1 - 5 år fra Århus, samt det øvrige Jylland på Rundskuedagens regning. Alle billederne skulle deltage i en udstilling i Aarhus-Hallen. Til trods for at der kun var afsat 10 dage til opgaven, lykkedes det at fotografere 4.600 børn. Hele seancen var velorganiseret, bl.a. blev der indrettet barnevognsparkering, hvor det var muligt. Kehlet udlovede 40 præmier bestående af et tilsvarende antal gratis Børne-Abonnementer. Udvælgelsen foregik ved publikumsafstemning.

Fra atelieret i Århus.

¹⁵ Cheffotograf var Himmelstrup-Jensen.

Royal fotografering. (s. 25 – s.28)

'Folkets kærlighed – vor styrke'

Det danske kongehus havde i 1930'erne flere kgl. hoffotografer til rådighed, bedst kendt er Peter Elfelt.

Men da Reimert Kehlet's folkelige atelier begyndte sine reklamefremstød for at gøre fotografering udbredt lykkedes det at få etableret kontakt til hofmarskallatet som resulterede i, at et Norka multikamera blev transporteret til Amalienborg Slot fire gange: i 1938, 1940, 1941 og 1942. Formålet var at fotografere en række familie billeder af Kong Frederik IX og Dronning Ingrid, samt deres først fødte barn – nuværende Dronning Margrethe II.

De smukke og meget roste fotografier blev optaget af fotografmester Reimert Kehlet selv. Bedst kendt er billedet med 'prinsessekrøllen', som blev anvendt på et frimærke. Alle Kehlet fotografier var umiddelbart naturlige og uden den stivhed som royale billeder ofte havde på den tid.

Statsminister Th. Stauning og sønnen Søren. 1938.

Købmagergade 39 & 26

I perioden fra 1918 til 1949 havde Reimert Kehlet haft sit hovedsæde på Købmagergade 39 i det centrale København. Efter åbningen af Stella Nova atelier nr.1 på Vesterbrogade overfor Frihedsstøtten i 1934 fulgte filialerne ud over landet, hvorfra de eksponerede plader dagligt sendtes som banegårdsbrev¹⁶ til forarbejdning i hovedsædet.

Her var alt samlet: chefkontor, administration, samt de tekniske afdelinger der var nødvendige for produktionen af bruntonede billeder.¹⁷

Det var almindelig praksis, at når Kehlet ønskede at åbne en forretning i København eller provinsen købte han simpelt hen ejendommen, hvis han ikke kunne leje sig ind. Det var præcis hvad der skete i 1949 da han købte en velegnet ejendom i Købmagergade 26, som fra nu af blev hovedsæde. Efter en omfattende renovering blev lokalerne indrettet til de tekniske afdelinger, som blev udstyret med det nyeste og mest moderne apparatur. Stort set alle billederne blev endnu bruntonede, men ønskede kunderne kolorerede billeder, var der en særlig afdeling, hvor dygtige damer og mænd beskæftigede sig med farvelægning. Til tider f.eks. i julen, benyttede man sig yderligere af et hold damer, som udførte koloreringen i deres eget hjem. Nu var firmaet Kehlet teknisk og administrativt særdeles godt rustet til et større fremstød. I Danmark var der nu 50 filialer, i Sverige 3, i Sydafrika 7,¹⁸ samt 1 varehuset Wise Smith & Co. i Amerika.

Nyt hovedsæde i Bagsværd

I 1950'erne og 60'erne ekspanderede firmaet, og der blev igen alvorlige pladsproblemer. Reimert Kehlet besluttede sig til at rykke ud fra København til Krogshøjvej i Bagsværd. Her blev der opført et byggeri, specialdesignet til virksomheden af arkitekt Peter Grut, og i 1965 flyttede man ind i det 4.500 kvm. store kompleks. På den tid var omkring 300 personer beskæftiget i firmaet. I hovedafdelingen alene var godt ca. 50 ansat. Nybyggeriet i Bagsværd havde kostet ca. otte millioner kroner, som blev betalt kontant!

Der var næsten ingen grænser for den begejstring Reimert Kehlet nu lagde for dagen, hans fyldepen må have været hvidglødende!

Vore Billeders Kvalitet er Resultatet af fireogfyrretyve Aars Arbejde og Erfaringer. Hvad dette betyder, saa vi, da vi startede vore Stella Nova'er i Amerika og Afrika og udelukkende benyttede Medhjælpere fra disse Lande. Det viste

¹⁷ Mimosa fotopapir anvendtes frem til slutningen af 1930'erne – derefter overtog Merkur. Ferrania leverede plader og film i en kort periode.

¹⁸ Disse atelier blev ejet og drevet af en slægtning til R.K.

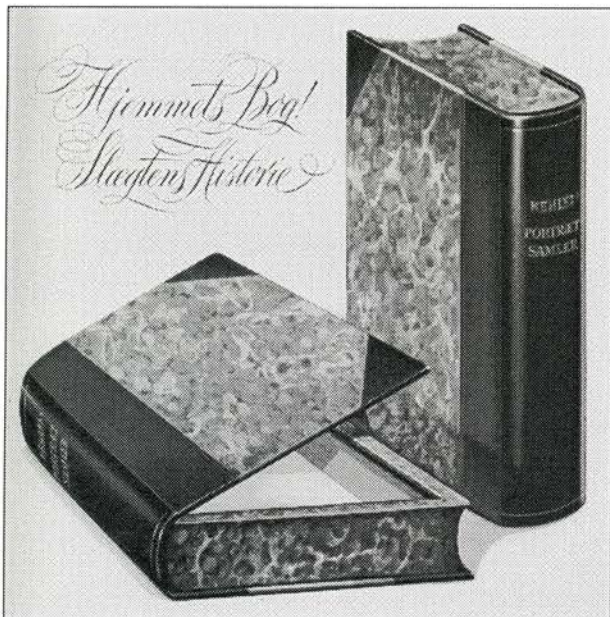
¹⁶ I særlige transportkasser.

sig, at vor Kvalitet kunde de ikke, efterligne, og paa bestemt Forlangende fra den daværende danske Ledelses Siden maatte vi sende Medarbejdere som var opdraget her i Stella Nova, begge Steder hen for at hæve Kvaliteten. Stadig modtager vi dog pr. Flyvemaskine Plader fra Amerika, som vi her paa Købmagergade 26 maa kopiere og farvelægge, hvorefter de flyves tilbage. Fra Direktøren for det meget store Varehus, Wise-Smith & Co., Mr. Leserer, modtog vi følgende:

Vi har for nylig etableret det første Stella Nova Studie i De Forenede Stater under Ledelse af Herr Karl Thomsen. Disse Billeders Kvalitet er blevet modtaget her med stor Begejstring. Intet tilsvarende har været fremstillet i De Forenede Stater. Mange Mennesker her har fortalt os, at de aldrig har set en saa smuk Farvelægning paa Portrætfotografi. Personligt føler jeg, at dette er det fineste Portrætfotografi som noget steds er blevet fremstillet. sign. F.G.Leserer.

Det største fotografisk hovedsæde i Europa.

Til fødselsdagen. (s.29)

'Et Portræt er et sikkert Bevis paa Venskab'.

I 1950'erne satsede man igen stort – firmaet udsendte endnu et flot salgskatalog på 50 sider, format 17x25 cm., atter trykt i elegant offset i s/h, men med for- og bagside i 4-farvetryk. Det blev udsendt til samtlige husstande i Danmark, dog ikke Færøerne. Et projekt til omkring 1 million kroner. Det var ganske mange penge i 1950!

Opgaven blev overdraget det velkendte etablissement bogtrykker Egmont H. Petersen i København. Forsiden var prydet med et yndigt barneportræt forsynet med overskriften:

Til Fødselsdagen. Det var åbenbart stadig et problem at få spredt ophobningen af optagelser omkring jul, man ønskede derfor at stimulere, at fotografier var velegnet som en fødselsdagsgave - så selvfølgelig måtte der gøres en indsats for sagen. På side 2 i kataloget fremsattes spørgsmålet: *Bah! Hvem bryder sig om et Billede af mig?*

Og svaret kom prompte:

Der gives ikke saa daarligt et Menneske at ingen - end ikke en Moder, en Kærest og en Ven - bryder sig om et Billede af ham.

Derefter fulgte Kehlets begrundelse for at udsende kataloget:

Min første Pligt er - til mine Kunder at fremstille de aller ypperligste Billeder, der kan skabes. Min Stab af Medarbejdere og jeg selv arbejder hver Dag intenst derpaa - - men samtidig føler jeg, at det ogsaa er min Pligt at holde alle andre for Øje, hvilket kosteligt Gode, hvilken Gave, hvilket Venskabets Baand, hvilken Kilde til Tanker og Udvikling, vi har faaet i Fotografiens Opfindelse - og derfor fremkommer denne lille Bog. Videre hedder det:

Der er ingenting, der maner som et Flag der gaar til Top- skriver Axel Juel. Jo, Billedet af Far og Mor, - de maner, de drager os til Ansvar Gang paa Gang i Livet. Som Kineserne skal vi hædre og agte dem, vi kom fra: vore Forældre - vor Slægt. Men giv os Midlet dertil - giv os Billederne.

Det fornemme salgskatalog indeholder et væld af fremragende portrætter gengivet i tidens bedste trykkestil.

Hvert fotografi har sin typiske kommentar i bedste kehlestil. Salgskataloget reklamerede desuden for restaurering af gamle beskadigede s/h fotografier, som man lovede kunne genskabes som nye.

Børne-Abonnementets 25-års jubilæum. (s.30)

'Lad intet af Deres Barns Udviklingstrin gaa i Glemmebogen'

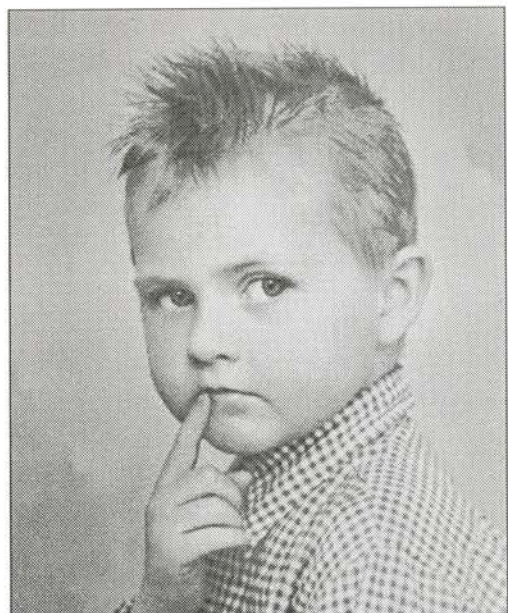
Det næste fremstød skete i det tidlige forår 1953, hvor endnu et salgskatalog udsendtes i s/h med for- og bagside i farver til alle landets husstande. Den var på 96 sider i formatet 13x18 cm. Damen på omslaget var Kehlets datter, Solveig, der som lille pige også optrådte på omslaget af Kehlet's Livs Album. På bagsiden et brudepar. Når man åbnede tryksagen, faldt øjnene straks på Kehlets logo med den kinesisk inspirerede typografi, hvorefter Børne-Abonnementet grundigt blev omtalt samt en præmiekonkurrence. Kehlet var gået 25 år tilbage i tiden og fremhævede det flotte Livs Album fra 1928, hvor Børne-Abonnementet første gang blev tilbudt. Kataloget indledte med ordene:

Et Barn er jo i Virkeligheden en hel Række af forskellige Børn. Det første er en Baby - det sidste en 18-aarig. Tiden forandrer umærkeligt deres Ansigter, men ikke eet af vore Abonnenter skal uanset glide ind i Glemslens store, lukkede Bog. Nej, hvert eneste af disse 18 Udviklingstrin skal faa Lov til at leve videre i Barnets Livsalbum.

Forslag til et nyt salgskatalog gennemdrøftes.

Temaet var velkendt. Kehlet havde succes med Børne-Abonnementet, nu skulle det følges op. Modtagerne af salgskataloget skulle aktiveres i form af en konkurrence. Denne gik i korthed ud på at identificere, hvilke babyer og lidt større børn, der svarede til billedet af de samme - fotograferet som halvvoksne. Læserne kunne kun give Kehlet ret i, at vi forandrer os. Den samlede præmiesum var på kr. 5.500.- Kataloget var som sædvanlig fyldt med en lang række fine portrætfotografier.

Hårmode anno 1954.

Købmagergade 39 & 26

I A. Melbys ejendom havde man lejet tre etager, som det første Hovedkvarter.

Den 10. februar 1949 blev Købmagergade 26 indviet.

• KEHLET •

I Slutningen
af November og hele
December - kan vi paa
Grund af Travlbeden, ikke mod-
tage Bestilling paa Fotografering til
et bestemt Klokkeslet; men - dersom
De blot kommer om Hverdagen
og helst om Formiddagen
faar De den kortest
mulige Vente-
tid.

39

Købmagergade

TYPE: BLANCK LINDH. KØBENHAVN

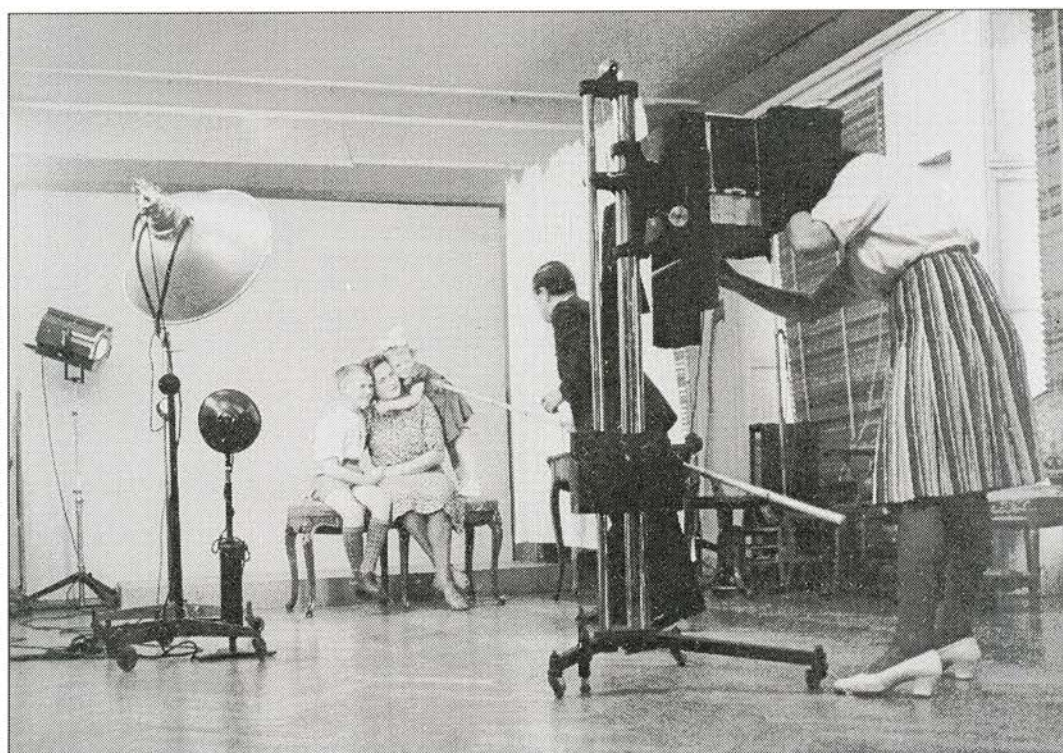
På Købmagergade 39 i 1930'erne.

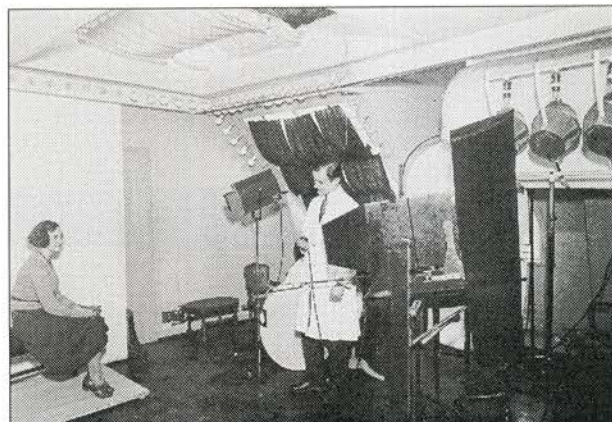
Det første indtryk af Kehlets atelier på Købmagergade 39. 1930.

I venteværelset præsenteres de forskellige muligheder.

Atelieroftagelse fra 1935.

To andre atelier fra Købmagergade 39.

Forkontor.

Reimert Kehlet med privatsekretæren Inger Mohr.

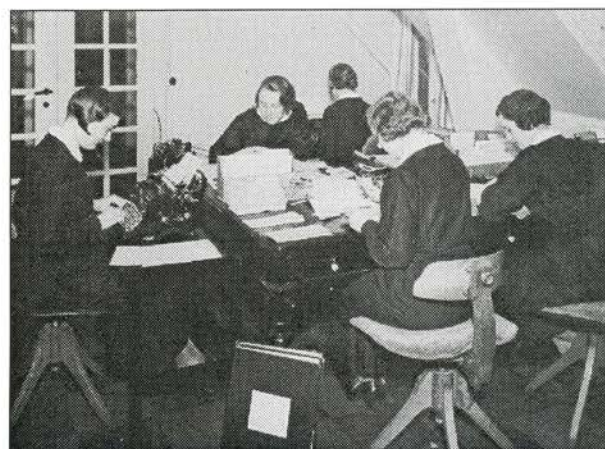
Reimert Kehlet konfererer med sine kontordamer.

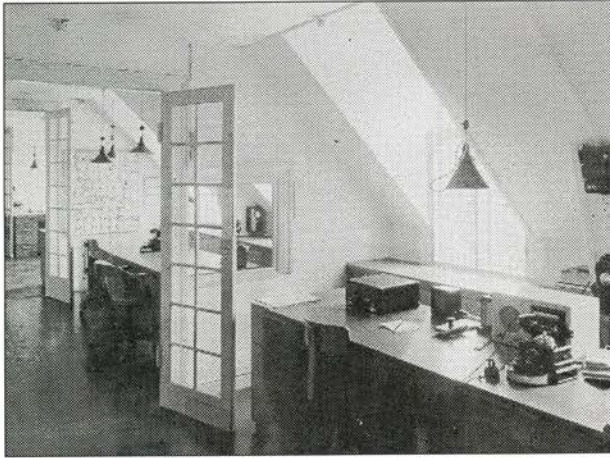
Dikterede svarbreve bliver renskrevet.

I bogholderiet holder man styr på tallene.

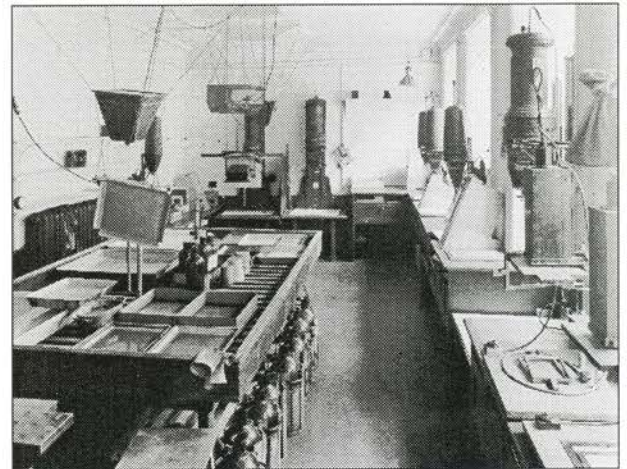
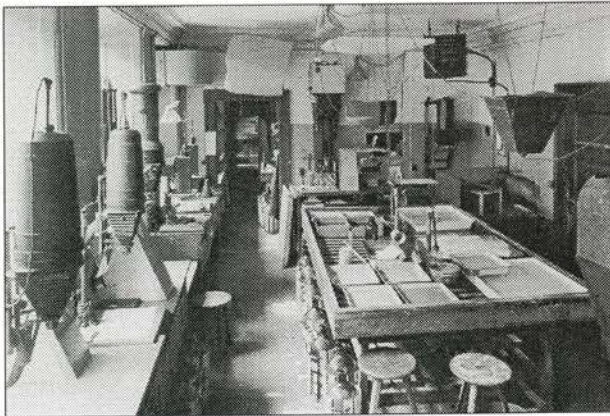
Udskrivning af regninger til kunderne.

Telefonlokalet med forbindelse til de mange filialer.

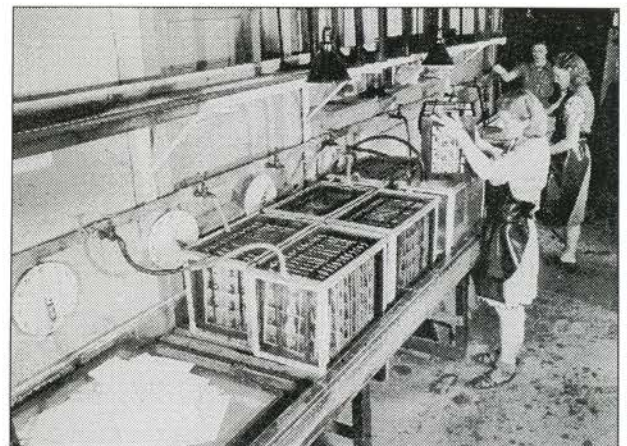
'Fru Jensen' klarer den daglige kaffebrygning m.m.

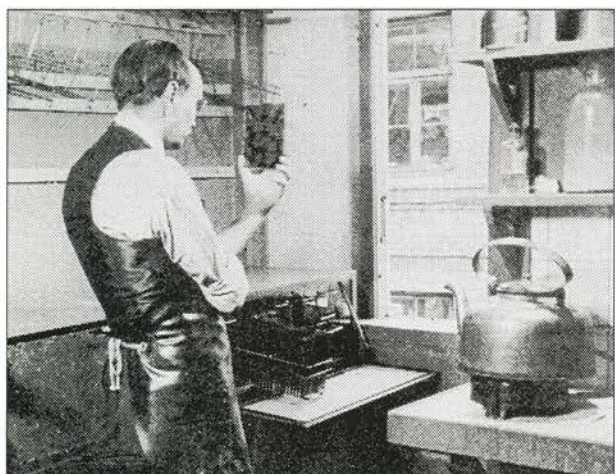
Mørkekammer med hele 7 forstørrelsesapparater, fremkalder- fikser og skylleskåle.

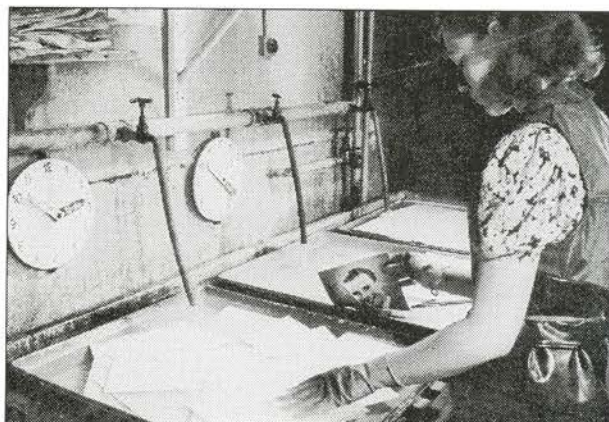
Her arbejdes der på højtryk.

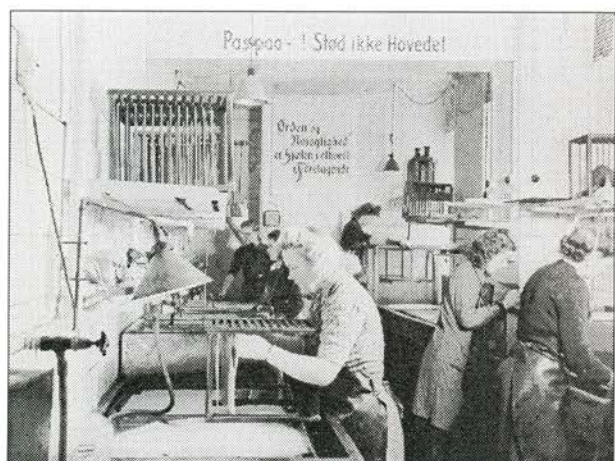
Skyling af 'Ark' foregår på samlebåndsmåner.

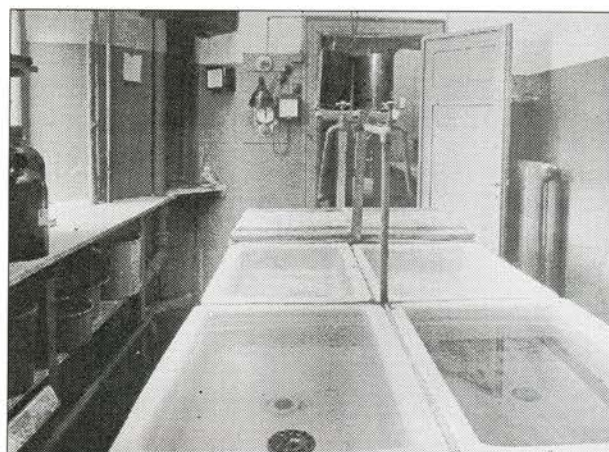
Tørring af enkeltoptagelser.

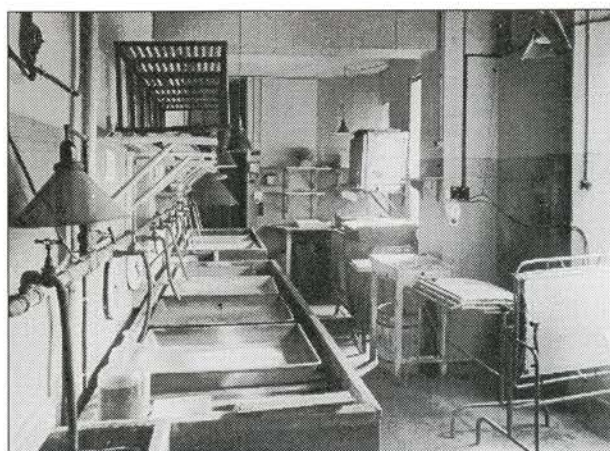
Fremkaldelse og fiksering.

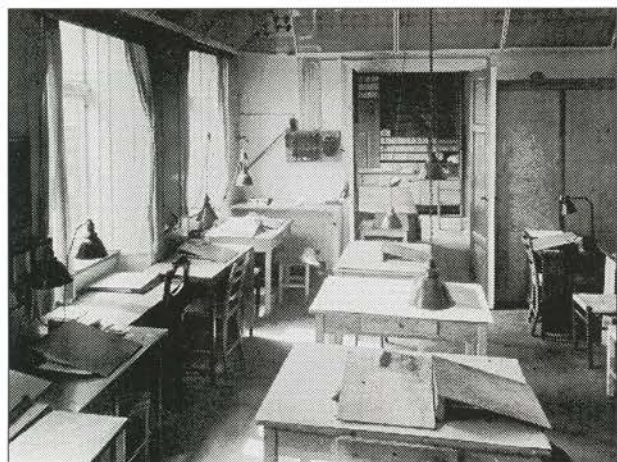

Fremkaldelse og fiksering.

Vådruummets mange skyllekar er en væsentlig bestanddel af produktionen.

Tilskæringsrum for billeder.

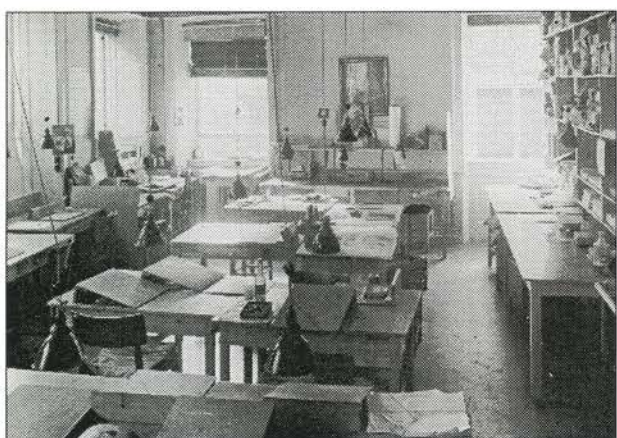
Skæring og montering af billeder.

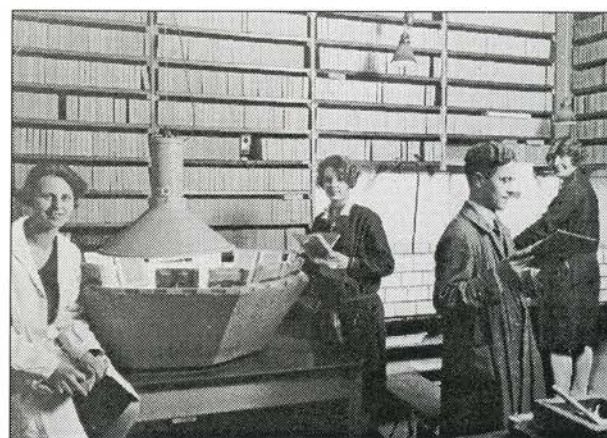
Nye elever undervises grundigt.

Efter tørring bliver billederne igen kontrolleret.

Monteringslokale.

Kontaktkopiering ved hjælp af kwiksøvlampe.

Lad intet
af Deres Barns
Udviklingsstrin
gaa i
Glemmebogen

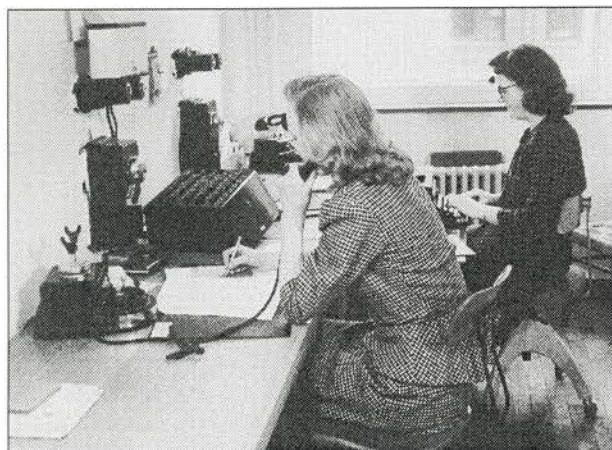
På Købmagergade 26 i 1949.

Fra 'imperatorens' skrivebord –

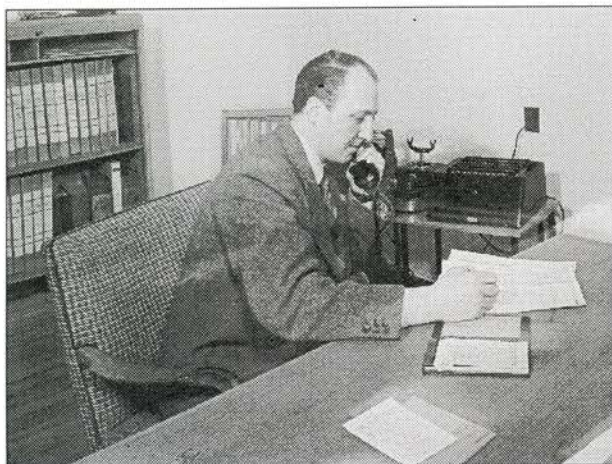
Personalechef og privatsekretær Inger Mohr.

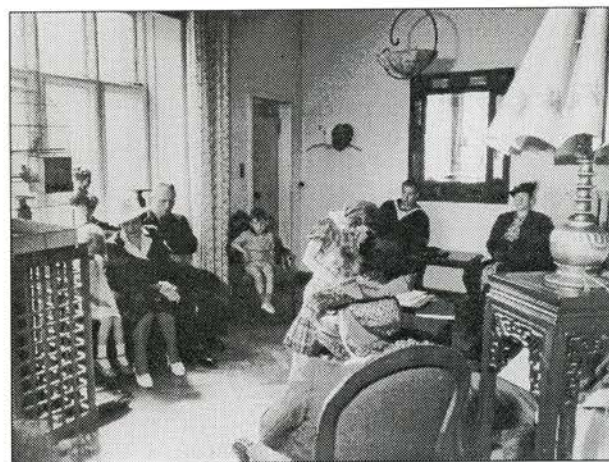
Telefonomstillingen.

Firmaets beskedne varevogn.

Ordrebestilling af råvarer.

Kunder i venteværelset.

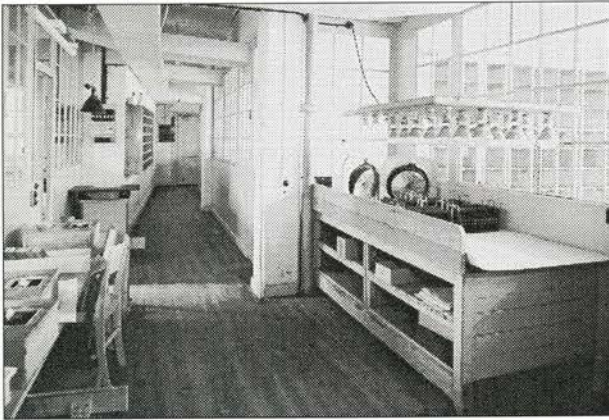
Det vældige arkiv som krævede megen arbejdsindsats.
Kehlet og fru Mohr i baggrunden.

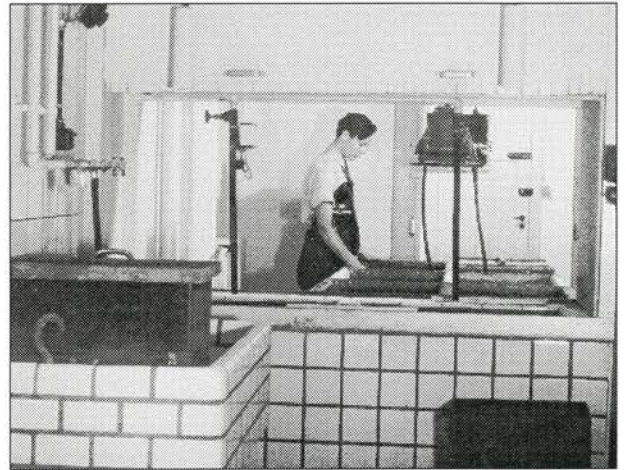
Kan man skue ud over –

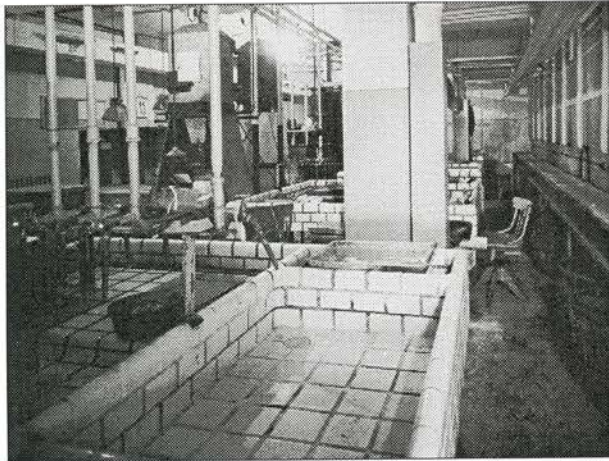
Konferencehjørnet.

Eksprestørning af plader ved hjælp af varmelamper og ventilation.

Bruntoning af billeder.

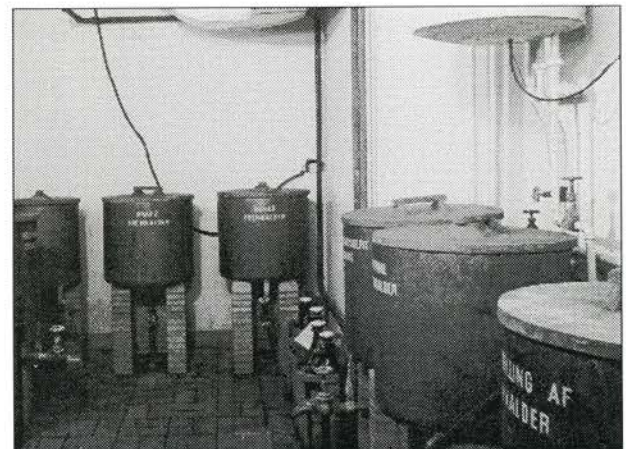
Store murede kar stod på stribe.

Der arbejdes i mørkekammeret.

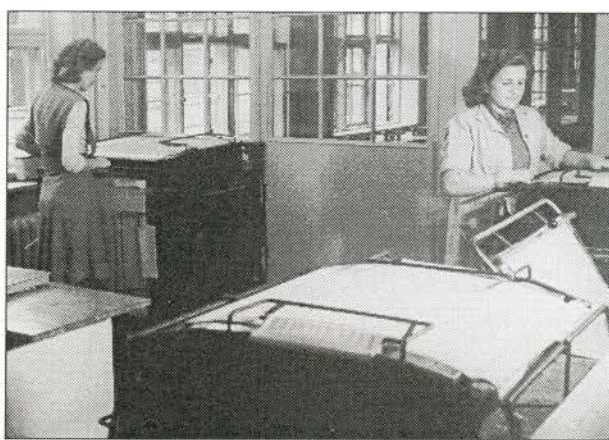
Ingeborg Winther kontrollerer en prøve.

Opbevaring af de mange kemikalier.

Behandling af 'Ark'.

Tørring af billeder.

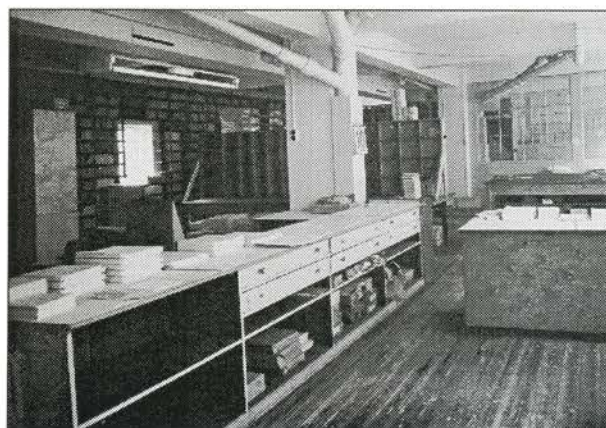
Udskrivning af anbefalelsesbreve til filialerne via diktafon.

Indsortering af billeder.

Store forstørrelser tilskæres.

Monteringsafdelingen.

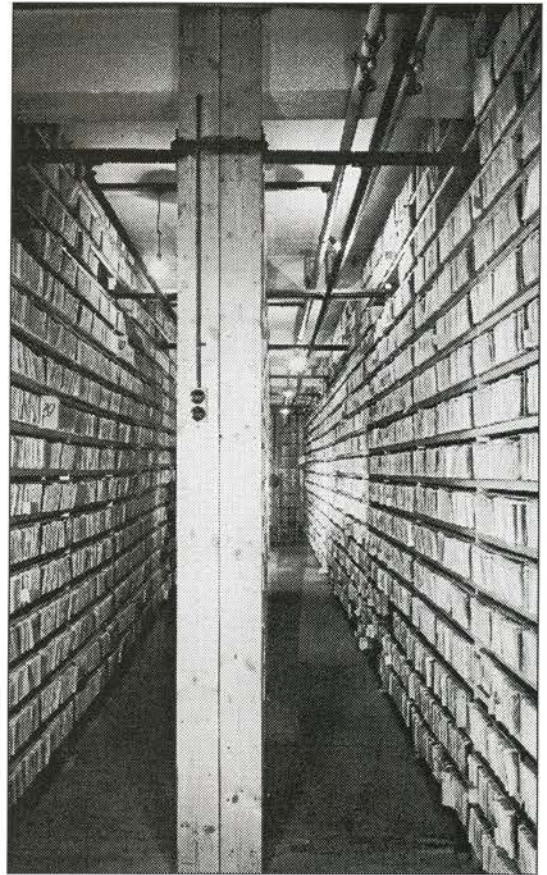
Billedkopiering.

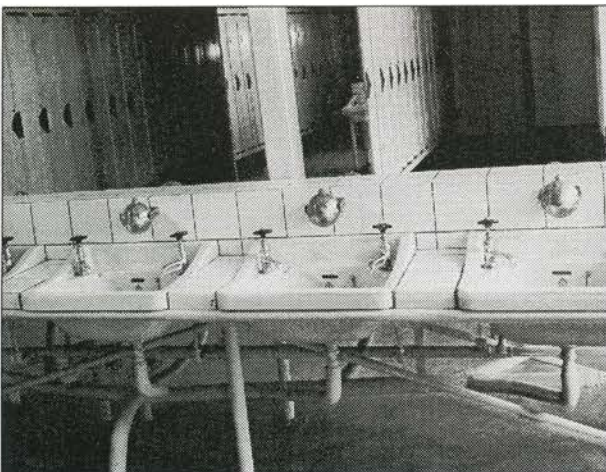
Kontrol af negativ og kopi.

Kundekartotek.

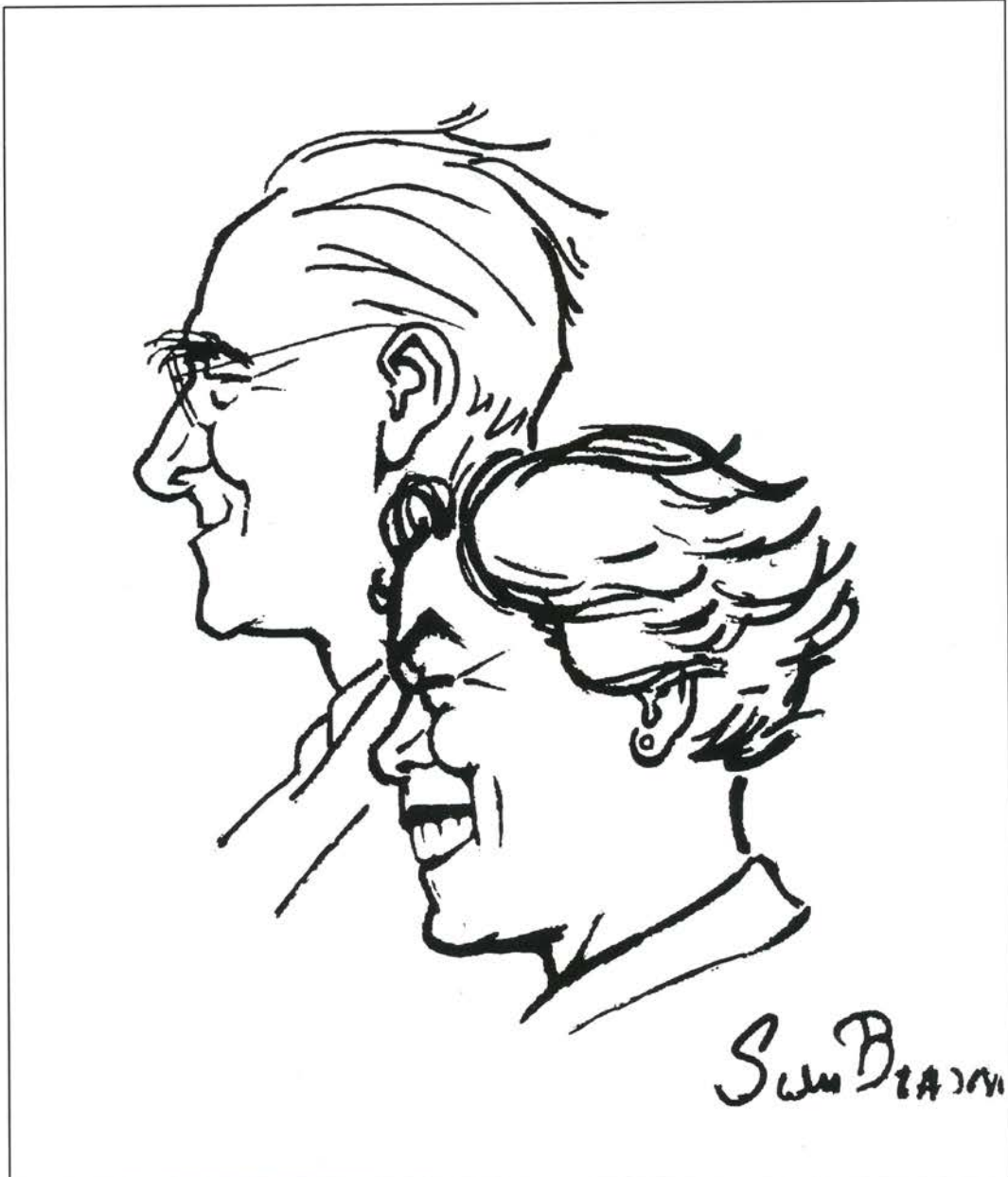
Mange tons arkivmateriale var noget af et problem.

Omlædningsrum.

Den store lyse og venlige personalekantine.

Reimert Kehlet og Xenia i Sven Braschs streg, 1953.

2. del udsendes i februar 2004.

Redaktion

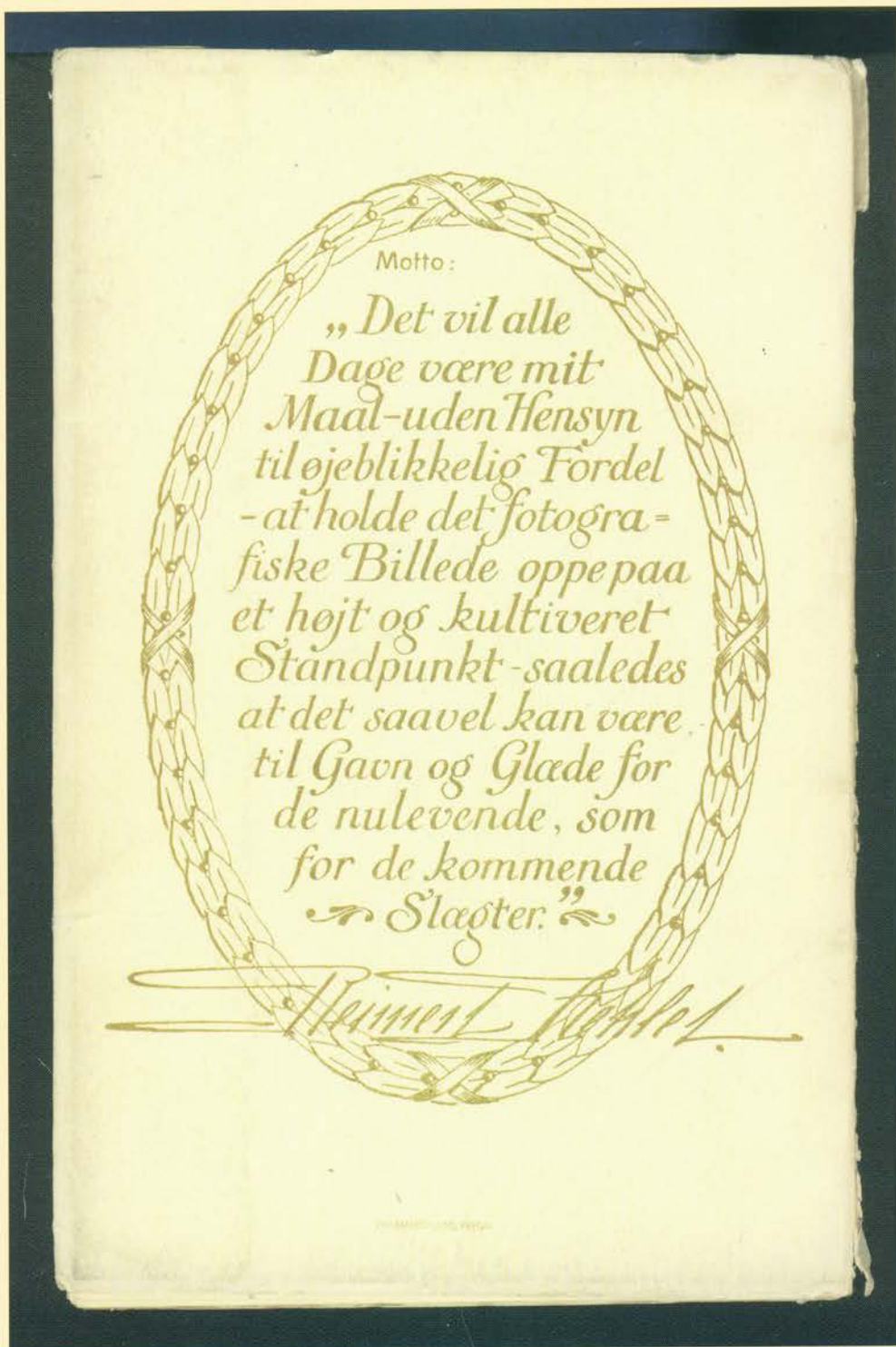
Flemming Berendt, Teglgårdsvej 308, postboks 49, 3050 Humlebæk. Tlf.: 4919-2299. E-post: dfs@post.tele.dk
Løssalgspris kr. 150,- plus porto.

ISBN 0107-6329 Denmark

Alle © rettigheder forbeholdes. Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse af skriftet, samt dele deraf, er KUN tilladt efter skriftlig tilladelse fra Dansk Fotohistorisk Selskab 2004.

No part of this publication may be reproduced in any form without permission in writing from the Copyright holder.

Tryk: PE Offset, Tømrervej 9, 6800 Vejle, Danmark

Motto:

„Det vil alle
Dage være mit
Maal-uden Hensyn
til øjeblikkelig Fordel
- at holde det fotogra-
fiske Billede oppe paa
et højt og kultiveret
Standpunkt - saaledes
at det saavel kan være
til Gavn og Glæde for
de nulevende, som
for de kommende
Slægter.“

Heinrich Heine